

TORSDAG 23 OKTOBER. NR 43/2014

Omsorgen styr Ann Heberlein
Sidan 12

Skratt och sång i kyrkan på Kimitoön
Sidan 6

Miljonär köpte fartyg, räddar båtflyktingar
Sidan 10

Buren av bön
Sidan 2

► **DENNA VECKA:** BILAGA TILL HELSINGFORS, ESBO SVENSKA FÖRSAMLING OCH VASA SVENSKA FÖRSAMLING

Meriter behöver inte avgöra då herden väljs

Valet i Petrus väckte frågan om meriter och utbildning kan förbises i kyrkoherdeval.

Systemet med indirekt kyrkoherdeval är nytt. Det finns ännu inga prejudikat. **SIDAN 4**

Vardagsliv i konflikternas Palestina

Sidan 8

Sexuella övergrepp i kyrkan går att tackla
Sidan 5

Varmt frukostbröd är kvällsbagarens lön
Sidan 7

Ämnet religion mer styrt i skolans nya läroplan
Sidan 4

LEDARE MAY WIKSTRÖM

Bara de riktiga orden tål slitage

KP TRON är oändligt svår att tala om. Den är en utmaning lika stor som när vi försöker tala om kärleken. Det är lätt hänt att det blir floskler och pannkaka av alltsammans. Hur ska man kunna beskriva något som har en så stor betydelse för en?

Om utmaningen är stor på det individuella planet så är den närmast gigantisk i det drama som kallas gudstjänst. Där ska en grupp människor tillsammans förenas i en cirka en timme lång ordkavalkad, där deltagarna ska verbalisera hela spektret av tro: tillbedjan, nödrop, ånger, tacksamhet och undervisning.

I Sverige pågår som bäst en hett omdiskuterad förnyelse av kyrkohandboken. Den boken innehåller mässans alla delar, böner, växelläsningar och andra talade eller sjungna texter.

Den pågående förnyelsen och det förslag som har prövats i församlingarna det senaste året sattes under lupp i den teologiska facktidskriften *Årsbok för svenskt gudstjänstliv*. Bland artiklarna finns lingvisten Eva Hættner Aurelius analys av den svenska som har använts i förnyelsen. Den är intressant, därför att språket så tydligt också visar vilka strömningar som rör sig i både det allmänna och teologiska tänkandet. Det röjer bättre än något annat vilka begrepp som på något sätt blivit obekväma. Men försöken att skylta över dem är ibland ännu värre än ursprungsbegreppen, något som Hættner Aurelius avslöjar med obarmhärtig skärpa. Hennes text är intressant inte bara som analys av det svenska handboksarbetet, den gäller också det språk vi använder i våra kyrkor.

SITT PERSONLIGA recept för ett liturgiskt språk ger hon också. Det ska enligt henne vara slitstarkt, klart, idiomatiskt och skönt.

Viktigast av alla är ändå det första kriteriet, ett krav hon väljer att uttrycka elegant med Hjalmar Gullbergs formulering:

”Bara de riktiga orden/orden med krona och fågelsång har en skugga som träden.”

IBLAND kan det hända att de riktigaste orden faktiskt råkar vara de där man så tappert försöker undvika. Som ordet ”synd” till exempel. I sin analys går språkvetaren rätt ampert åt vissa böner där det hon kallar ”nebulösa uttryck”, det vill säga vaga eller svärbegripliga formuleringar, plockas in därför att man darrar på manschetten.

Och inte alltför överraskande platsar ordet ”synd” just där. Särskilt barskt går hon åt handboksförslaget föbless för ”brustenhets”. I bönen om förlåtelse ber man om förlåtelse för det man har brustit mot Gud, skapelsen och medmänskorna. ”Man kan inte brista mot någon, däremot bryta mot någon/något”, dundrar Hættner Aurelius. Hennes slutsats är att författarna helt enkelt är rädda för att antyda förbrytelse, synd eller andra svåra ord.

DET SVÅRA kan ändå vara det rätta. För visst bryter vi mot det vi ville, och mot dem vi vill väl. Och det skaver illa i oss. Skönast är om det kan nämnas och lämnas in bönen, rakt upp och ner bara. För att citera Martin Luther som ansåg: ”Kort ska man bedja, men ofta och starkt.”

PROFILEN: BIRGIT JAKOBSEN-KORVENOJA
”Precis som jag klär på mig mina kläder om morgonen så klär jag också på mig Guds vapenrustning varje morgon.”

Jag chillar med Herren

När den stora sorgen slagit till, obarmhärtigt och brutalt, har bönen varit viktig för Birgit Jakobsen-Korvenoja. Och när smärtan blivit så stor att orken inte funnits där så har hon vilat i tanken att det inte gör någonting. – No hätä, Jesus ber för mig.

TEXT OCH FOTO: MICHAELA ROSENBACK

En barnatro som blev något mer. Som utvecklades. Som tog form.

– Min tro har vuxit genom livet och genom olika livsskederna. Precis som jag klär på mig mina kläder om morgonen så klär jag också på mig Guds vapenrustning varje morgon. Har jag inte haft min stund med Herren i bön på morgonen så märker jag att dagen inte är den bästa möjliga. Jag börjar min morgon med att chillar med Herren.

Hon kallar sig själv en typisk ”hesabo” även om hemmet nu sedan länge funnits i norra Esbo. **Birgit (Bibi) Jakobsen-Korvenoja** är född och upp vuxen i Tölö. Läroplikten avlade hon i Topeliuskolan och Laguska skolan och barndomssomrarna tillbringades på sommarstugan på Degerö och i Danmark tillsammans med släkten på pappans sida.

– Min pappa var dansk men började jobba i Finland under kriget. Så träfade han min mamma på Fazers café på Glogatan. Det var ju svåra tider och pappa lär ha haft goda konserver hemma, mamma var väl hemskt hungrig.

Bibi Jakobsen-Korvenojas relation till sina föräldrar kännetecknades av en grundtrygghet.

– De gav mig en barnatro. Mina föräldrar var så att säga ”hemmakristna”, det var julkyrka, dansk julgudstjänst och Gud som haver varje kväll.

Inte något desto konstigare.

Då föräldrarna blev äldre och sjuka skötte hon om dem. Hon blev nästan deras egenvårdare. När föräldrarna sedan gick bort, hennes mor 1998 och far två år senare, blev sorgen och saknaden väldigt stor.

– Då märkte jag att jag måste ty mig till min himmelska far. Jag hade så väldigt mycket sorg. Jag bad om hjälp.

Hjälpen fanns där i form av en stötande familj och tanken på att det här inte är slutet, det kommer en återförning.

– Jag trodde aldrig att jag skulle ta mig igenom den sorgen, men den släppte nog så småningom. Först kom det stora, höga vågor av sorg. Men med tiden avtog vågorna och det blev lite lugnare.

När också hennes bror gick bort år 2009 kände Bibi Jakobsen-Korvenoja att det blev för mycket, hon orkade helt enkelt inte be längre. Men då tillät hon sig att känna just precis så och litade på att det ändå finns någon där som ber för henne, Jesus.

Små och stora bönesvar

När tron får mer utrymme i en vuxen människas liv kan reaktionerna från omgivningen variera. Bibi Jakobsen-Korvenoja känner att hennes vänner och familj varit nyfikna på hennes tro.

– När de ringer mig och frågar vad

jag har gjort svarar jag ”jag var i kyrkan eller på lovsångsmässan eller på distrikträdmöte”. Min tro har lett till att jag blivit mer församlingsaktiv. Jag är i det skedet av mitt liv att jag har tid för det. När man har små barn så finns inte tiden på samma sätt, man har fullt upp med familjen. Men nu när jag kan varva ner så har församlingsgemenskapen blivit en del av mitt liv.

Hon tycker att det känns fint att få ge någonting tillbaka till den församling som erbjudit barnen klubbverksamhet och skriftskola under flera år.

Nu är alla tre barnen utflugna ur boet men när de ännu bodde hemma var religion och tro ett återkommande samtalsämne.

– För mig är det väldigt viktigt, men

KYRKPRESSEN KONTAKTA REDAKTIONEN

Ansvarig chefredaktör:
May Wikström
tfn 040 153 0313
may.wikstrom@kyrkpressen.fi

Redaktion i Helsingfors:
Sandvikskajen 13
00180 Helsingfors
tfn (09) 612 615 49/
040 831 6545
fax (09) 278 4138

E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktion i Österbotten:
Norrmalmgatan 21 A
68600 Jakobstad
tfn 040 831 3599

Redaktörer:
e-post:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Tomas von Martens:
tfn 040 831 6836

Christa Mickelsson:
tfn 040 831 6788

Michaela Rosenback:
tfn 040 831 6322

Johan Sandberg:
(Österbotten)
tfn 040 831 3599

Sofia Torvalds:
tfn 040 831 6748

Webbredaktör:
webbred@kyrkpressen.fi

Layout: Malin Aho
tfn 040 831 6902

Utgivare:
Fontana Media Ab

Bank:
Danske Bank
IBAN: FI34 8000
13011585 40
BIC: DABAFIHH

Paradbild:
Janne Riikonen

Tryck:
Botnia Print,
Karleby

KYRKPRESSEN ANNONSINFORMATION

Annonsredaktör:
Erika Rönngård
tfn 040 831 6614,
annons@kyrkpressen.fi

Annonspriser:
Färg 2,05 €/spmm
Svart-vit 1,65 €/spmm
Moms 24% tillkommer

Radannonser:
4,50 €/rad inkl. moms.

Familjeannonser:
1 €/spmm inkl. moms.

Lämnas in din annons utan extra kostnader via annonsverktyget på www.kyrkpressen.fi! För familje- och radannonser per telefon, mejl eller post tillkommer 5 euro i serviceavgift. Kyrkpressen utkommer normalt på torsdagar och inlämning av annonser sker senast torsdag veckan före. Radannonser bör inlämnas senast kl.12.00 på torsdag

veckan före. För mera detaljer se mediekortet www.kyrkpressen.fi

Annonsförsäljning:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi
Leif Westerling,
tfn 050 329 4444,
fax (09) 278 4138
Jonny Åstrand,
tfn (06) 347 0608,
eller 0500 924 528,
fax (06) 347 1018

Prenumerationer och adressändringar:
tfn 040 831 6614,
prenumeration@kyrkpressen.fi.
Adressändring sker automatiskt via din församling då du gör flyttanmälan. Om du har prenumererat via Kyrkpressen kontaktar du oss.

Prenumerationspriser:
Finland & Norden 65 €
Utlandet 84 €

jag förstår mycket väl att barn och ungdomar är skeptiska och har mycket tveivel. Det har jag erfarenhet av med mina egna ungdomar. De har ju en egen önskan om hur deras liv ska se ut och så kommer de inför Herren och ber att det ska bli just så. När det inte går så kommer de till mig, är besvikna och frågar: "Mamma, jag har bett om den här saken, varför blir det inte så, hör inte Gud mig?"

Då försöker Bibi Jakobsen-Korvenoja hålla sig lugn och tala från sitt hjärta när hon svarar:

– Jag har en djup tillit till att Gud har en plan också för er, men den planen kanske inte är den samma som ni har. Man får bara lita på Guds godhet.

Tron på godhet är någonting som hon

BIRGIT JAKOBSEN-KORVENOJA hyser varma känslor för Danmark och har tillbringat många barndomssomrar hos släkten där. – Jag hoppas att den danska identiteten har präglat mig eftersom danskarna är det lyckligaste folket i världen.

delar med sin man.

– Han tror också på det goda och han är lycklig över att jag har hittat min inre frid, som han säger. Han har ingenting emot att jag ber för honom och för vår familj.

Och ber, det gör Bibi Jakobsen-Korvenoja mycket och ofta. Hon har många gånger känt att hon fått svar.

– Det kan handla om allt från stora till väldigt små saker. En liten konkret sak var när jag kämpade med att få upp bilen på vintern. Jag försökte och försökte och så tänkte jag att jag har ännu en chans. Jag bad om hjälp och vips så öppnades dörren.

Bönen har gett henne vägledning också i stora livsval som utbildning.

– Jag är utbildad merkonom från Lil-

la Hanken. År 2009 tog jag sedan en grundexamen i barn- och familjearbete vid Kristliga Folkhögskolan i Nykarleby. Nu jobbar jag sedan tio år tillbaka på eftis och det är verkligen mitt kall.

Det är människorna hon möter i sitt jobb, i församlingen och i vardagsrummet, som får henne att utvecklas i sin tro.

– När jag sökte mitt andliga hem så tyckte jag att det var svårt att hitta det i kyrkan. Det är tack vare de troende människorna som jag fått vandra med som jag mognat i min tro. På något sätt skulle jag önska att kyrkan skulle vara mindre byråkratisk och i stället satsa mer på att låta människor få utvecklas genom andras berättelser och vittnesbörd.

BIBI JAKOBSEN-KORVENOJA

ÅLDER: 50 PLUS. NÄR JAG FYLLDE 50 SLUTADE JAG RÄKNA ÅREN SOM TILLKOMMIT EFTER DET.

BOR: I ESBO MED MIN MAN OCH EN HITTEHUND. HAR TRE VUXNA BARN.

TYCKER OM: VARDAGSSYSSLOR OCH HÄSTSPORT.

JOBBAR: PÅ RÖDSKOGS EFTIS OCH SOM PRIVATFÖRETAGARE.

Kummel-Myrskog fick chefspost

UTNÄMNING. Pia Kummel-Myrskog, filosofie och teologie magister, har valts till chef för det kyrkliga arbetet vid Finska Missionssällskapet från och med november.

Kummel-Myrskog började verka som koordinator för det kyrkliga arbetet i augusti 2013. Hon har skött chefsuppgifterna inom det kyrkliga arbetet

sedan mars 2014.

Utnämningen innebär att Pia Kummel-Myrskog inte återvänder till sin tjänst som ledande sakkunnig inom diakoni och samhällsansvar vid Kyrkans central för det svenska arbetet.

Kummel-Myrskog har jobbat som missionär i Venezuela under åren 1997–2000.

PIA KUMMEL-MYRSKOG.

FOTO: CHRISTA MICKELSSON

Renoveringspengar till Åland

BIDRAG. Tre åländska församlingar fick 175 000 euro från Kyrkostyrelsen för olika renoveringsprojekt. Hammarlands församling beviljades 106 400 euro för renovering av kyrkan och en servicebyggnad invid begravningsplatsen. Församlingen beviljades dessutom 28 900 euro för renovering och ändring av kansliet i den gamla prästgården.

Sund-Vårdö församling fick 12 500 euro för renovering av Sunds medeltida kyrka och stenmuren kring kyrkan. Brändö-Kumlinge församling fick 15 100 för reparation och underhåll av brandalarmeret i S:ta Anna medeltida kyrka på Kumlinge, och 11 600 euro i tilläggsunderstöd för anskaffning av jordvärme till S:ta Anna kyrka.

”Behöriga startar från samma

KYRKOHERDEVAL. Oerfaren men med rätt profil eller meriterad med bättre papper? Vad är det som ska avgöra då kyrkoherden väljs?

TEXT: CHRISTA MICKELSSON

I samband med kyrkoherdevalet i Petrus församling har frågan väckts huruvida församlingens råd vid indirekta val har rätt att förbise formell kompetens då de väljer kyrkoherde.

Jurist **Leena Saastamoinen** är väl förtrogen med Kyrkoordningen och säger att en präst måste uppfylla de formella behörighetskraven för att domkapitlet ska godkänna denne som sökande till en kyrkoherdetjänst. Behörighetskraven för en kyrkoherdetjänst är att man är präst och har avlagt pastoralexamen.

– Domkapitlet undersöker alltså att kraven uppfylls och ser till att personen i fråga inte är avhållen eller skild från prästämbetets eller tjänstens utövning, att den sökande inte samtidigt söker en annan kyrkoherde- eller kaplanstjänst och att personen inte uppenbart saknar förutsättningar för tjänstens skötsel. Om de ovan nämnda kraven uppfylls, inklusive språkkraven, förklaras den sökande behörig för tjänsten.

Om valet av kyrkoherde utförs genom indirekt val, det vill säga att det är de förtroendevalda i församlingen som röstar och inte församlingsmedlemmarna, är det enligt Saastamoinen fritt fram att välja den person som rådet anser vara mest lämpad för tjänsten.

– Här kan rådet göra en mycket mångsidig bedömning. Även om en av de sökande har högre utbildning kan en annan sökande, på basis av andra förtjänster, väljas. Desökande är ju båda formellt behöriga för tjänsten.

Inga tidigare fall

I direkta val, där församlingsmedlemmarna själva röstar fram sin kyrkoherde, ställer domkapitlet kandidaterna i förslagsrum, det vill säga rangordnar dem i lämplighetsordning.

– Men det är ändå den kandidat som fått flest rös-

ter som vinner valet. Men det är klart, om man inte känner kandidaterna sedan tidigare är det ju möjligt att man röstar utgående från domkapitlets rekommendationer.

Några prejudikat från liknande kyrkoherdeval med indirekt val finns det inte, eftersom kyrkomötet så sent som 2011 godkände den ändring i kyrkolagen som gör det möjligt för församlingen att välja kyrkoherden via indirekt val. Det är ändå möjligt att överklaga beslutet till högre instans.

– Om det finns en diskrimineringsgrund för beslutet kan kandidaten till exempel ersättas ekonomiskt, säger Saastamoinen.

I det aktuella fallet var det **Daniel Björk** som valdes till kyrkoherde i Petrus församling. **Monica Heikel-Nyberg**, som inte fick tjänsten, har meddelat att hon lämnat in en rättelseyrkan till församlingens råd.

– Så som jag tolkar det är församlingens råd skyldigt att göra en helhetsbedömning av vilken av de sökande som är mest lämplig. Jag menar att så inte har skett, säger Heikel-Nyberg.

Hon tar ännu inte ställning till huruvida hon tänker överklaga beslutet, i det fall församlingens råd inte beaktar hennes rättelseyrkan.

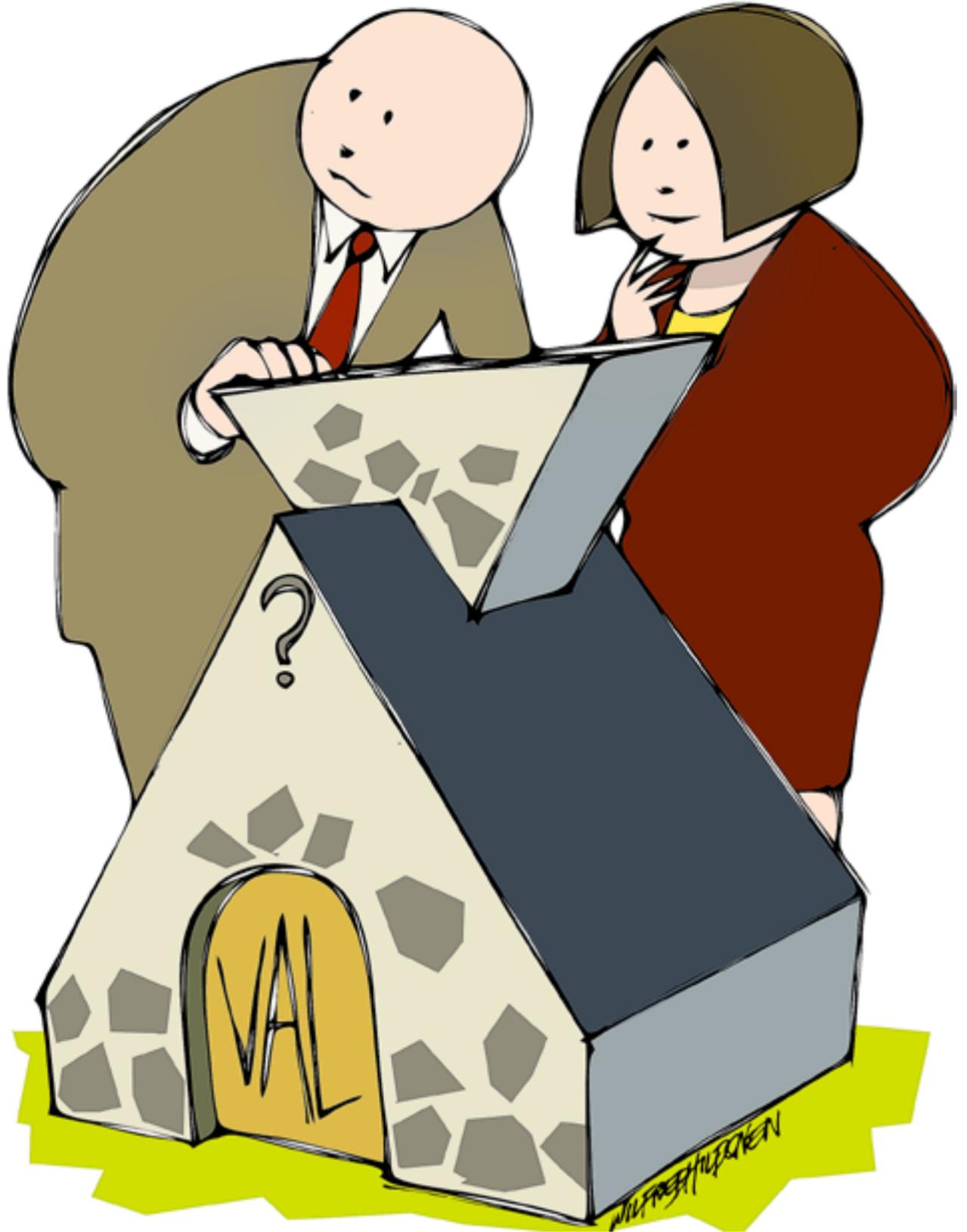
– Det tar jag ställning till senare, om det blir aktuellt.

Riktigt valförfarande

Lars-Eric Henricson är lagfaren assessor på domkapitlet i Borgå stift. Han håller med Leena Saastamoinen om att den formella kompetensen måste uppfyllas men att det sedan är individuella kvaliteter som avgör.

– Om den formella kompetensen är uppfylld ska rådet se till behoven i församlingen och bedöma helheten. Jag kan inte säga i vilken proportion olika saker ska bedömas.

Han säger att Petrus församlingens råd enhälligt ville

SITUATIONEN I Petrus församling har väckt frågan om vad det är som ska avgöra ett indirekt kyrkoherdeval.

ordna indirekt val och att domkapitlet fattade beslutet att de får göra det.

Var det rätt beslut av domkapitlet att låta Petrus församling ordna indirekt val?

– Jag tar inte ställning till om det var rätt eller fel. Men det vore väldigt konstigt om ett enhälligt församlingens råd

ber om det och vi säger nej. Då måste det finnas goda orsaker. Den demokratiska ordningen förutsätter att man kan utgå från att ett enhälligt församlingens råds åsikt ska kunna respekteras. Eftersom kyrkomötet har gått in för indirekta val är det också ett riktigt sätt att för-

rätta val, svarar Henricson.

Vilka var då de individuella kvaliteterna hos den nyvalda kyrkoherden Daniel

Församlingens råd ska se till behoven i församlingen och bedöma helheten.

Lars-Eric Henricson

Björk som gjorde att han valdes trots mindre erfarenhet och lägre utbildning?

Petrus församlingens råds vice ordförande **Caroline Sandström** säger att det var ett svårt beslut och att valet inte fattades lättvindigt. Rådet intervjuade de sökande grundligt och tog del av de-

RELIGION LÄROPLAN

Läroplanen mera styrd

Utkastet till grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen som ska tråda i kraft år 2016 är färdigt. Den svenska versionen är som bäst på remissrunda.

– Inom religionsundervisningen har 13 olika

samfund egna läroplaner. Nytt är att det innehåller och de mål som ska ingå i alla religionsgruppers läroplaner är utförligare beskrivet och styrt, säger t.f. sakkunnig **Maria Björkgren-Vikström** vid KCSA.

Den ortodoxa läroplanen har en mera detaljerad undervisningsplan och en kla-

MARIA BJÖRKGREN-VIKSTRÖM
FOTO: CHRISTA MICKELSSON

rare egen identitet som mål.

– I den lutherska läroplanen betonas att det finns många olika synsätt i kristen tro. Samtidigt har vi från kyrkans sida velat få med en mera frimodigt luthersk profil.

I utkastet står det att undervisningen ska vara religiöst, konfessionellt och

partipolitiskt obunden.

– Det kan kännas lite motstridigt för samtidigt ska eleven också lära sig förstå det kristna arvet och den västerländska humanistiska traditionen, säger Björkgren-Vikström.

Det globala perspektivet på religion betonas också. Eleven ska se religion i

ett bredare perspektiv och kunna reflektera över vad religion är för något.

– Undervisningen i religion ska inte vara enbart teoretisk. Studiebesök till olika religiösa samfund i närmiljön kan ge en mera levande bild av religionens betydelse i vardagen.

■ TOMAS VON MARTENS

linje”

ras ansökningshandlingar.

– En jätteviktig sak som talade till Björks fördel var att han har väldigt många visioner och är inkommen i det som kunde vara den utvidgade framtida verksamhet som också rådet önskar för Petrus framtid. Vi tror på hans förmåga att leda och inspirera.

– Björk känner församlingen bättre men även utomstående personer var samstämmiga om att han kunde vara rätt person för posten just nu. Men det är klart att han är ung och inte har så stor erfarenhet.

Församlingsrådet kommer att sammanträda på nytt i november.

– Jag vet inte för tillfället exakt hur vi kommer att gå vidare, men vi måste förstås bemöta Heikel-Nybergs rättelseyrkan.

Hur kommenterar du tidigare rådsmedlemmen Joachim von Weissenbergs uttalande (Hbl, 16 oktober) om att den avgående kyrkoherden Bengt Lassus kan ha intresse av fortsatt inflytande i rådet genom att påverka den unga nya kyrkoherden?

– Det är möjligt att Daniel Björk ser Lassus som en form av mentor. Det är också naturligt att pensionerade kyrkoherdar i någon mån syns i verksamheten, till exempel som förrättningspräster. Men jag tror inte att Björk kommer att låta sig styras av Lassus.

Caroline Sandström tycker att det är tråkigt att Petrus församling utmätas som en konservativ problemlösare.

– Under den första perioden efter att Markus och Lukas församlingar slagits ihop var det en besvärlig tid i rådet. Men vi har kommit över det och jag tycker att arbetet fungerar bra.

Är du nöjd med att det blev ett indirekt val?

– Hade vi haft ett direkt val hade vi inte heller på samma sätt varit tvungna att bära ansvar för det efteråt. Men samtidigt har vi verkligen försökt göra det bästa av valet. Har man fattat ett beslut får man leva efter det.

– Det är också ett faktum att det inte är så många som varit bittra, även om jag vet att en del hade önskat att det varit ett direkt val. De flesta jag talat med i församlingen har konstaterat att det var ett svårt val. Men någon otrolig storm har det inte handlat om.

FORSKNINGSCHEF TORMOD KLEIVEN var huvudtalare vid Diakonidagarna i Karis förra veckoslutet. I ett av seminarierna talade han om sexuella övergrepp inom kyrkan, ett ämne som han doktorerat på.

Kyrkorna teg för länge om övergreppen

SEXUELLA ÖVERGREPP. Övergreppen förekommer i alla kyrkor och samfund, säger forskningschef Tormod Kleiven från Oslo.

TEXT OCH FOTO:
ROLF AF HÄLLSTRÖM

Katolska kyrkan är inte värre än andra men har fått löpa gatlopp för att man så länge förnekade övergreppen.

– En kyrka måste först själv erkänna att sexuella övergrepp kan förekomma. Sedan börjar berättelserna stiga fram, säger **Tormod Kleiven** som till vardags är forskningschef vid högskolan Diakonova i Oslo.

I Oslo arbetar ett Kirkeleg resurscenter mot sexuella övergrepp sedan 20 år tillbaka. Alla kyrkosamfund är med, liksom de större lekmanarörelserna. Att Nor-

ge tidigare än andra länder lyfte fram övergreppen tillskriver Kleiven den norska genusforskaren **Eva Lundgren**. År 1985 gav hon ut boken *I Herrens våld* där trettio kvinnor inom norsk karismatisk kristenhet berättar om hur de drabbats av övergrepp.

Boken utlöste en stark debatt. Ledarskapet inom kyrkan blånekade till att sådant kunde förekomma.

Men tio år av debatt slog hål på förnekelsen. I dag har Norska kyrkan, liksom de stora lekmanarörelserna, egna team som jobbar med sexuella övergrepp.

Sexuella övergrepp är inget specifikt för kyrkor och kristendom utan gäller alla människor kommer i kontakt med vuxna som de har förtroende för. Samma sak gäller vuxna inom vad som kyrkan kallar själavård.

– Det är en paradox att en person är mest sårbar för missbruk i en god social gemenskap, säger Kleiven.

Han känner själv till hundratalet fall, femtio av dem inom hans egen rörelse.

Varje övergrepp är unikt, men enligt Kleiven har de gemensamma kännetecknen. En prototyp är förövaren som inom sin rörelse åtnjuter stort förtroende.

– Han gör ett fantastiskt fint jobb, han är en mästare på sitt område.

Kleiven säger att förövarna mycket väl vet att sexuella övergrepp är fel. Poängen är att de skapar sig en egen uppfattning av det som händer; i deras ögon är det inte fråga om sexuella övergrepp utan någonting annat. Övergrepp mot pojkar kallas ”upplärning i sexualitet”, allt för pojkens eget bästa.

Till kännetecknen hör att förövaren påtvingar off-

ret sin egen skeva verklighetsuppfattning. Det blir en hemlighet som gör offret medskyldigt.

På Diakonidagarna talade man om hur viktig beröring är för människans välbefinnande. I kyrkligt arbete finns många ungdomar som lever i en sårbar situation. De behöver en vuxen och med det följer ett behov av fysisk kontakt.

Men alla människor har en intimitetsgränser. Var och en upplever själv om beröringen är god och respekterande eller om den är invaderande.

– Några kramar som blir för långa. Några smekningar som rör sig på intima zoner. Det är inte våldtäkt men man har gått över intimitetsgränsen.

En kvinna som går i själavård kan uppleva samma mönster med fysiska beröringar som går för långt.

– Hon märker det, men

hennes förtroende för själavårdaren är så stort att hon inte säger ifrån. Det blir liksom en del av ”kostnaderna” för den hjälp hon fått.

Det viktigaste arbetet har offret redan gjort genom att berätta, understryker Kleiven.

– Du har låst upp dörren och visat någon annan ditt låsta rum.

I den mån de kunnat konfrontera förövarna har teamen inom kyrkan och lekmanarörelserna fått erkännanden i 90 procent av fallen.

– Inte att de gjort övergrepp. Men när förövaren berättar vad som skett säger de innehållsmässigt mer eller mindre samma sak som offret.

Vår finländska kyrka fick i somras sina första riktlinjer för hur man ska handla i fall av sexuella övergrepp inom församlingarna.

NY SKOLA KONGO

Nya Tendela-skolan bygdens stolthet

Insamlingen ”Vi bygger en skola i Kongo” inbringade 70 000 euro och nådde sitt slutliga mål när Tendelaskolan i Mangina i nordöstra Kongo invigdes i september i år. Kostnaderna för skolbygget uppgick till 98 872 dollar, cirka 77 000 euro. Projektet var Kyrkans Utlandshjälps specialsatsning inom Borgå stift.

Förutom församlingarna engagerade sig några skolor, bland annat Katedralskolan i Åbo som bidrog med drygt 8 000 euro. Av församling-

arna engagerade sig särskilt församlingen i Tenala, där man hade fäst sig vid att skolans namn så mycket liknade församlingens namn.

Skolan är byggd för tvåhundra femtio elever men betydligt flera anmälde sig.

– Nu har vi fyrahundra elever. Femtio barn måste vänta till nästa år och

SKOLAN RYMMER sex årskurser. Den bastanta byggnaden har redan blivit ett landmärke. FOTO: JUKKA GRÖNDAHL

jag var tvungen att meddela föräldrarna att jag inte kan ta emot en enda elev till, berättar skolans rektor **Kinda Kasereka**.

I Tendelaskolan hoppas man kunna locka pojkar från de närliggande gruvorna till skolan. Man hoppas också att hälften av skolans elever skulle bestå av flickor.

LÄNGST FRAM energisprutorna Kaj och Magi Kulla. Bakom dem församlingens anställda Pär Lidén, Gretel Hellbom och Peter Södergård. I höst ordnar paret Kulla tillsammans med församlingen musik kaféer i de olika kapellförsamlingarna – då deltar också församlingens körer.

Här får frivilliga ta plats

LEKMANNAAKTIVITET. I Kimitoöns församling hör lekmännen Magi och Kaj Kulla till församlingens stöttepelare. De vill göra kyrktröskeln så låg att vem som helst kommer över den.

TEXT OCH FOTO: **SOFIA TORVALDS**

Rykande varmt kaffe fyller kopporna i församlingssalen i Dalsbruks kyrka. **Magi och Kaj Kulla** slår sig ner tillsammans med församlingens musikledare **Peter Södergård**, diakonen **Gretel Hellbom** och Dragsfjärds kapellförsamlingens nya präst **Pär Lidén**.

– Just nu planerar vi *Så ska det låta*, det är ett koncept vi kört i många år. Vi gör som på teve: samlar ihop två lag och kör med liveorkester – det sköter Kaj och Peter. Jag är programvärd och Gretel sköter det tekniska. Vi drar fulla hus! berättar Magi Kulla, som tillsammans med sin man Kaj hör till dem som satsar en stor del av både fritid och energi på sin församling.

– Det är roligt att man kan jobba på och visa att vi kan göra många olika saker både i kyrka och församling och fylla huset. Tyvärr är så att det ofta är ganska tomt i kyrkan vid de traditionella gudstjänsterna, säger hon.

Kaj Kulla poängterar att man ofta passar på och samlar in pengar för välgörande ändamål i samband med jippona.

– Och när det är fullt hus blir det ett gott insamlingsresultat till exempel i Gemensamt ansvar-insamlingen, säger Gretel Hellbom.

”Varje år då salen är tömd säger jag: Aldrig mer. Och i nästa mening säger jag att här är några saker vi ska komma ihåg nästa år.”
Magi Kulla

Paret Kulla verkar bubbla av idéer som genomförs tillsammans med dem som är anställda vid Dragsfjärds kapellförsamling. Skivråd, modevisning – och hur var det med den där tanken att Peter och Kaj skulle stänga om sig för några dagar (eller veckor!) och skriva en egen mäsas för Kimitoöns församling?

Det gemensamma målet är att sänka tröskeln till församlingen.

– För nog är det svårt för många att komma till kyrkan, säger Gretel Hellbom.

Engagemang som för framåt

Kimitoöns församling är så pass liten att Magi och Kaj Kullas idéer inte behöver genomgå någon lång och besvärlig beslutsprocess. Oftast börjar det med att de ringer Peter Södergård och berättar om sina förslag, sedan snurrar det vidare. Paret Kulla är aktiva på många håll i Kimitoöns musikliv.

– Det är roligt att stå i kyrkan ena dagen, i församlingssalen den andra, sedan på en restaurangscen och sedan i en ungdomsföreningslokal, berättar Magi Kulla.

Peter Södergård poängterar att Magi och Kaj, bland många andra, är en enorm tillgång för församlingen. Han känner inte heller att det blir övermåttigt med allt extraarbete.

– Jag har gjort det klart för mig själv vad jag vill satsa på. Gudstjänster och förrättningar hör till mitt arbete, så ska det vara. Men gudstjänster bli lätt en rutin, och då är det roligt med allt det här, då man får tänka till lite mer och planera och utveckla.

Gretel Hellbom sticker inte under stol med att det innebär extra jobb att ord-

na till exempel en modevisning – ganska mycket extra jobb, eftersom det inte är någon liten sak att leta fram lämpliga kläder från församlingshemmets loppis och övertala församlingsbor att agera modeller.

– Men allt det här extra händer ju inte så ofta och det är bra att folk blir engagerade.

Det är jobbigt, men oftast också väldigt roligt.

– Varje år när vi har gjort *Så ska det låta* och salen är tömd så säger jag: Aldrig mer. Och i nästa mening säger jag till Peter och Gretel att här är några saker vi ska komma ihåg nästa år. Men det är ett jättejobb, verkligen ett jättejobb, säger Magi Kulla.

Mera delaktighet

Alla är de överens om att kyrkans tröskel inte får vara hög, samtidigt är de lika överens om att det är mycket svårt att locka under 60-åringar över den tröskeln – för att inte tala om unga vuxna.

På Kimitoön har man testat många intressanta koncept: till exempel eftermiddagssalong, en sorts gudstjänst man fick delta i med kaffekoppen i handen, med gott om tid att diskutera predikan genast efter att den levererats. Lekmännen har främst varit engagerade i musiklivet och i mer traditionell lekmannaverksamhet som att baka, läsa texter i gudstjänsten och bära upp kollekt.

Alla är överens om att lekmännens roll är viktig också i framtiden, men Pär Lidén ställer sig som kyrkligt anställd tveksam till en framtidsvision där sådana uppgifter som i dag sköts av anställda skyfflas över på lekmännen.

– Det är bra om man kan få fler lek-

män engagerade på olika sätt, vare sig församlingen har god eller dålig ekonomi. Den som är engagerad får ofta starkare anknytning till församlingen. Men att ersätta anställda med lekmän, det är jag väldigt skeptiskt till. Det blir en helt annan slags verksamhet om det ska vara frivilliga som sköter den, och då får man lägga om verksamheten enligt vilka frivilliga man råkar ha på plats vid den stunden. Jag har också svårt att tro att det ska komma in så många fler frivilliga då alla andra kurvor pekar neråt. Det känns lite som önsketänkande – men det skulle vara jättebra om det fungerade.

Gretel Hellbom poängterar att frivilliginsatserna inte sköter sig själva, det är någon i församlingen som måste ta ansvar för dem också.

Peter Södergård drömmer kanske inte om stora skaror frivilliga men om att erbjuda dem som är med mera delaktighet.

– Jag tänker att de som kommer till kyrkan borde få blir mer delaktiga, inte bara sjunga psalmer. Det kan vara svårt för att gudstjänsten är så inrutad. Man skulle kanske i stället kunna skapa en alternativ form, ha en ”de goda erfarenheternas kväll”, då man skulle samlas i kyrka eller församlingshem och bara får säga positiva saker.

Magi Kulla säger att det fanns en tid då hon var rädd för att gå i kyrkan för att hon inte visste precis hur hon skulle bete sig där.

– Jag undrade vad man får göra, hur man ska vara klädd. Men i dag stiger jag in i kyrkan och är den jag är.

Kanske man kunde ordna en kurs för oerfarna gudstjänstbesökare? funderar de. Oj, nu har de en ny idé igen!

Arbeta på kvällen, njut på morgonen

VÅRT DAGLIGA BRÖD. Vill du få till det där "köpefralleutseendet" ska du testa det här receptet.

TEXT OCH FOTO:
MARTIN NORD

Jag återvänder i det här receptet till min förkärlek till frukostfrallor. Den här gången ska jag beskriva ännu ett enkelt recept på hur man gör frallor, men nu med surdeg.

Receptet är nästan exakt detsamma som mitt tidigare frallrecept, som ni hittar enkelt på kyrkpressen.fi, men nu har jag vetesurdeg i och det blir ett helt annat utseende och smak.

Nu när ni har fått kläm på det här med brödbakande kan jag rekommendera att ni köper en köksväg som är ett utmärkt redskap. Det sparar både disk och ger ett bättre resultat då ni får exakta delar av allt. Det ger faktiskt ett bättre resultat!

FRUKOSTFRALLOR MED surdeg i – surdegen ger en helt ny smak åt brödet.

RUNDRIVNA FRUKOSTFRALLOR

• **Kvällen innan** väger jag upp följande i en bunke på vägen:

250 gr kallt vatten
3 g jäst

• **Rör ut** jästen i vattnet med en träslev så att den löser sig väl. Så får du inte jästklumpar i degen sedan.

• **Sedan blandar** du i och mäter upp följande i bunken:

50 gr vetesurdegsggrund
350 gr ekologiskt specialvetemjöl

• **Ta nu** och arbeta ihop allt med slevan och låt sedan degen vila i bunken under

en handduk eller plastlock. Efter 30 minuter blandar du i:

7 gr havssalt i degen och rör ut saltet ordentligt i bunken. Jag är lite kinkig med att det ska vara havssalt, men tro mig, det blir betydligt godare, även om det är lite dyrare. Saltet är ju egentligen den enda "kryddan" i brödet så det är viktigt att det är ett gott salt.

Vårt dagliga bröd är en serie recept och tips på hur man får till olika sorters läckert matbröd. Serien publiceras i vartannat nummer av Kyrkpressen.

• **På med** locket på bunken i 1,5 timme och låt jäsa i rumstemperatur. Sedan är det dags att rundriva bröden.

• **Detta gör** du genom att först fukta handen för att sedan ta ett grepp under ena sidan av degen, luft upp och vik in mot mitten av degen. Detta gör du 4-5 gånger tills du har tagit dig runt degen. För mer information: googla på rundriva frallor. Jag brukar få sex frallor utav degen.

• **Sedan lägger** ni de rundriva frallorna på ett bakplåtspapper på en bricka som ni ställer in i kylskåpet över natten. Mjöla gär-

na frallorna innan ni täcker brickan med plastfolie, så fastnar inte folien så lätt i degen.

• **Efter en** god natts sömn sätter ni ugnen på 275 grader och väntar tills ugnen är riktigt varm innan ni föser in bakplåtspappret med frallorna på i ugnen. Sänk direkt till 250 grader och håll lite vatten på den oömma plåten ni har längst ner i ugnen så skjuter frallorna i höjden, och de får en krispig yta. De ska vara inne ca 20 minuter så att de får riktigt fin färg. Nu har ni några riktigt fina gyllenbruna "köpefrallor"!

VÅGA FRÅGA

Fråga och diskutera!

• **ANN-SOFI STORBACKA** är sjukhuspräst och psyko-terapeut och svarar på läsarförfrågor om tro och liv.

Vår pappa är 80 år och bor ensam. Nu börjar han vara i så dåligt skick att vi borde få honom att flytta till ett servicehem eller äldreboende av något slag. Men han vägrar blankt att diskutera den saken. Vi vill inte våldföra oss på honom. Vad kan vi göra för att den oundvikliga flytten ska göras på ett konstruktivt och humant sätt?

UTGÅNGSPUNKTEN FÖR diskussionerna om er pappa är hans behov av service. Det är viktigt att börja med att lyssna till hans egen uppfattning. Vad ser han själv att han behöver hjälp med?

Vad är svårt för honom, vad kan han ännu klara av? Det finns sannolikt ännu någon form av hjälp eller service för honom som han ännu inte har fått. Hur mycket service får han hem i dagens läge?

Det är viktigt att ni också får en professionell bedömning av hans vårdbehov. Hör er för hur det ser ut i er hemkommun. I Raseborg, där jag bor, finns till exempel seniorrådgivning. Seniorrådgivningen består av hälsovårdare och socialhandledare som bland annat gör hembesök hos de äldre. De står till tjänst både för de äldre själva och deras anhöriga och kartlägger behovet av hjälp. De ger information om den service som finns att tillgå och de stöd man kan ansöka om.

I PRINCIP har kommunens äldreomsorg och en äldre person samma mål: att stöda den äldres funktionsförmåga och ett självständigt boende så länge som möjligt. Det är ett bra mål, men svårare att förverkliga i praktiken. Många äldre ringar som bor hemma känner sig inte trygga där och lider av stor ensamhet. För alla är inte hemmet den bästa platsen att bo på. Känner er pappa sig ännu trygg där han är? Uppskattar han att han är "herre i sitt eget hus"? Hur oroliga är ni för honom? Är någon av er syskon mer orolig än de andra?

Vilken är er pappas livsinställning? Har han levt enligt det gamla ordspråket "Bra karl reder sig själv"? En person som har varit van att självständigt fatta beslut och att klara av så mycket som möjligt med egna krafter har svårt att tackla äldrandets följder. Om er pappa är en mycket självständig person kan ni kanske diskutera med honom om styrkorna och svagheter i självständigheten. När handlar det om något positivt och när blir självständigheten ett problem? När har självständigheten övergått till självdestruktivitet?

Vad tror ni att ligger bakom hans vägran att diskutera en flytt? Handlar det mera om att hålla fast vid sin frihet och självbestämmanderätt eller handlar det om att skjuta ifrån sig tankarna om den sista tiden i livet. Kan det handla om rädsla för döden?

Som ni märker ställer jag många frågor. Jag hoppas att ni skulle hitta nya synvinklar med hjälp av mina frågor och få det låsta läget att öppna sig. Ni har alla ett stort gemensamt mål: att pappa ska få leva ett så gott liv som möjligt ända till slutet.

Fråga KP:s expertpanel

I KP:s frågespalt besvaras frågor om tro och andlighet av präster i den lutherska kyrkan. Frågor om relationer, hälsa, familj och fostran besvaras av sjukskötare och kyrkans familjerådgivare. Redaktionen behöver ditt namn och dina kontaktuppgifter, men du får gärna ställa din fråga anonymt i tidningen. Redaktionen väljer och redigerar frågorna. Adressen är redaktionen@kyrkpressen.fi eller Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors. Märk kuvertet "FRÅGA". Panelen besvarar frågor endast i tidningen.

PÅ TVÄREN CHRISTA MICKELSSON

De tvärsäkra och de som är fulla av tvivel

Bertrand Russell lär ska ha sagt att felet med världen är att de dumma är så tvärsäkra och de kloka så fulla av tvivel. Talesättet kan beskyl- las för att vara ett smidigt

sätt att avfärda kritik, och det kan det kanske vara. Jag tror ändå att den som någon gång har förrirat sig in i en hätsk debatt till exempel på Facebook vet vad jag talar om.

Det filosofen, matematikern och historikern Russell avsåg är insikten att ju mer

man lär sig om något, desto mer förstår man hur lite man vet. Att det gäller för Russells forskningsområden är lätt att inse, men också till synes små vardagliga företeelser är ofta mer komplexa än de ser ut på ytan. Lägg till en gnutta illvilja och en aning stolthet och det

är lätt att förstå att sakkussioner kan bli allt annat än sakliga. Då är det också lätt att få saker att handla om något de egentligen inte handlar om.

Antje Jackelén beklagade sig i förra numret av Kyrkpressen över att det inte, på grund av journalisternas

bristande kunskap, tycks gå att få till stånd en meningsfull diskussion om kyrkan i medierna. – Det är svårt att tala om subtraktion med någon som inte vet vad addition är, konstaterar ärkebiskop Jackelén.

Naturligtvis ska de enor- ma folkkyrkorna med sin

byråkratiska organisation och sitt beroende av skattemedel granskas. Noggrant, av både journalister och lekmän, utan att de stryks medhårs. Men vore det inte fint ändå om de som bara vet lite inte var så tvärsäkra och om de som vet mer inte var så tysta?

GAZA, VÄSTBANKEN OCH ISRAEL. Hur upplever palestinier och israeler sin vardag, mitt bland raketattacker och militära invasioner? Tuomas Mustikainen har besökt både Israel och de palestinska områdena i flera repriser.

”Både israeler och palestinier lider”

TEXT: TOMAS VON MARTENS

FOTO: JANNE RIIKONEN

– Jag har intervjuat både palestinier och israeler men betoningen ligger ändå mest på hur palestinerna upplever sin verklighet, säger journalisten **Tuomas Mustikainen** som besökt Israel och de palestinska enklaverna Gaza och Västbanken flera gånger. Han har också arbetat som lärare i media och journalistik vid en skola för döva i Betlehem. Resorna till Israel, Gaza och Västbanken har resulterat i boken *Kielletty kansa. Elämää palestiinalaisalueilla* (Atena 2014). (På svenska: Det förbjudna folket. Livet på de palestinska områdena.)

I hans bok träffar vi alla sorter av palestinier men också israeler: En ledare för Hamas och hans familj, en palestinsk läkare och fredsaktivist som förlorat en stor del av sina närmaste i israeliska bombattacker, anhöriga till martyrer och självmordsbombare, israeliska soldater som traumatiserats i sin tjänstgöring i Gaza eller på Västbanken, israeliska och palestinska journalister och forskare, vanliga fiskare, med mera.

I en tidigare publicerad tidningsartikel berättar Mustikainen om en israelisk kvinna, **Nomika Zion**, som bor i den israeliska staden Sderot, alldeles intill gränsen till Gaza. Sderot är ett av de samhällen som tar emot allra mest av Hamas raketattacker.

– Hon berättade för mig att livet i Sderot är oerhört svårt. Hon kommer aldrig att kunna glömma hur hemskt det är under raketattacker och hon är djupt traumatiserad för livet, säger hon.

Mustikainen berättar att Nomika Zion trots detta säger sig inse att palestinernas liv är mycket svårare än hennes.

– Hon säger att hon samtidigt förstår att det är en ofantlig skillnad mellan att, som hon, tillhöra dem som ockuperar och har makten, och att vara en palestinier som lever ett liv underställt en ockupationsmakts ständiga godtycke.

Mustikainen säger att han inte vill ta ställning varken för eller emot någondera parten. De gånger han tar ställning handlar det om mänskliga rättigheter.

– Hamas raketer kan aldrig försvaras, det är helt klart. Men jag har sett hur instängda palestinerna är både rent fysiskt och psykiskt i sina tränga enklaver. Och skulle vi ha en vågskål med

TUOMAS MUSTIKAINEN jobbar redan på en ny bok där han kommer att koncentrera sig på hur israelerna upplever sina liv. FOTO: TOMAS VON MARTENS.

Hamas raketattacker i den ena, och Israels militärinterventioner i den andra, så väger det inte jämnt.

Vill berätta om vanliga människor

Han tycker att diskussionen borde handla mera om hur vanliga människor på båda sidor lider och hur de upplever sina liv och sin vardag.

– Det är det jag försökt göra med min bok, för det är sådant som vi aldrig får läsa om eller se på teve när det rapporteras om konflikten.

För att lösa den utdragna konflikten har man föreslagit en tvåstatslösning.

– Det är den modell som eftersträvas av de flesta och som det talas om. Men jag känner både israeler och palestinier som helst skulle se ett enda gemensamt och enat land för båda folken.

Mustikainen har nyligen föreläst för finländska unga utrikesreportrar om hur press och media fungerar i konfliktområdet.

– Den israeliska nyhetsrapporteringen är mycket systematisk och kontrollerad. Israeliska media talar också samma språk som medier hos oss och i västvärlden, därför är den mycket lättare att ta till sig.

Mustikainen säger att vissa teman och begrepp ständigt upprepas i det israeliska medieflödet.

– Själv skulle jag exempelvis tala om ”bosättningar” men israeliska medier skriver om ”omtvistade markområden som Judéen och Samarien”. Andra återkommande teman i israelisk media är Förintelsen, anti-semitism och det utlovade landet. Israelisk media spelar väldigt mycket med de här begreppen.

Däremot har varken Fatah eller Hamas någon uttänkt mediestrategi, menar Mustikainen.

Men i Finland och i Väst beskylls ju ändå media titt som tätt för att gå den pales-

tinska propagandans ärenden?

– Vanliga människors förmåga att kritiskt kunna läsa och förstå nyheter är tyvärr väldigt dålig överlag. Folk läser det de vill läsa. Jag fick en gång feedback med två diametralt motsatta åsikter på helt samma artikel. Den ena läsaren beskyllde mig för att vara anti-semitist och den andra tyckte att mina åsikter var extremt sionistiska.

Mustikainen säger att det också i den palestinska rapporteringen finns en samling egna favoritteman som ständigt dyker upp.

– Palestinska medier är rätt så nationalistiska och talar gärna om en egen stat, om ett folk som lider, om Västbankens mur och om att barn ständigt ar-
resteras på Västbanken.

Båda sidor har på sitt sätt ändå rätt i sina ställningstaganden, tycker Mustikainen.

– Jag tycker att det skulle vara viktigt att länka den historiska bakgrunden till hur läget är i dag. Exempelvis Jerusalem är en helig stad för alla tre mono-teistiska religioner, för judar, kristna och muslimer. Jag hoppas själv att det ännu kommer en tid när alla kan leva i fred med varandra. Landet tillhör alla.

Nyligen blev det internationell uppståndelse kring Helsingin Sanomats journalist **Aishi Zidan** som rapporterade att raketer sköts någonstans bortom ett sjukhus. I medierna blev det ”från sjukhusets gård”. Zidan själv säger på sin facebookside att hon blivit utnyttjad i ett propagandakrig.

Du har varit mycket i Gaza, har du själv sett någonting liknande, att Hamas så att säga tar skydd av vanligt folk?

– Jag har aldrig sett det själv. Och jag känner nog igen hur Hamas soldater ser ut och klär sig. Det är möjligt att de gör det men vi ska komma ihåg att i Gaza bor 1,8 miljoner människor på ett mycket litet område. Varifrån du än skjuter raketer så finns det människor i närheten. Men jag tar dem ändå inte i försvar.

Mustikainen poängterar ännu en gång att han inte vill vara någon överdomare i konflikten.

– Med min bok vill jag återge palestinernas berättelser om hur deras liv är i Gaza och på Västbanken.

När Mustikainen nyligen berättade om sin bok på ett bibliotek kom det runt 80 människor för att lyssna på honom.

– Efteråt när jag signerade böcker kom ett äldre par fram till mig. De hade arbetat som missionärer i Israel

i mer än 30 år. De ville tacka mig för att jag lyfter fram den vanliga människan i min bok. Att jag inte går varken den ena eller den andra partens ärenden. Det kändes extra fint att få just deras feedback.

Kristna som röstar på Hamas

I sin bok berättar Mustikainen att **Khalid Hrub** som forskat om Hamas fått fram uppgifter om att också kristna palestinier röstar på Hamas.

– Det visar att vanliga palestinier är väldigt frustrerade över sin livssituation. De är också trötta på Fatah som anses vara mycket korrumpert. De palestinier jag träffat har dessutom sagt åt mig att de flesta av Hamas krigare inte ser sig som representanter för islam och de ställer sig inte bakom den religion som Hamas representerar.

En annan intressant detalj som Mustikainen redogör för i sin bok är att israeliska och palestinska medier byter information med varandra för att hålla ryggen fri i relation till de egna läsarna.

– Palestinska medier kan inte skriva alltför kritiskt om de egna problemen. Men de kan ge vidare uppgifterna till israeliska medier. Sedan kan den palestinska tidningen citera den israeliska som källa. Och israelerna kan göra vice versa med kritik mot det som sker i Israel.

En gammal sanning är också att med krig kan man avleda uppmärksamheten från inrikespolitiska problem.

– Det har talats mycket om inkomstklyftor och fattigdom i Israel och det har demonstrerats mot regeringen. Invasionen av Gaza kom ganska lämpligt och nu har attityderna på båda sidor blivit hårdare igen.

När det gäller kritik av Israel anser Mustikainen att det är fel att koppla ihop den med antisemitism.

– Antisemitismen har faktiskt ökat i Europa men ändå är det fel att tala om antisemitism när Israel kritiserar för sin Palestinapolitik. Israel talar om sin rätt att försvara sig, men har inte palestinerna någon sådan rätt?

Religiös fundamentalism på båda sidor förvärrar läget och religionen används av båda som politiskt vapen.

– En israelisk kollega till mig, **Gideon Levy**, har blivit hotad till livet för sina Israelkritiska artiklar. Nu måste han ha en livvakt med sig.

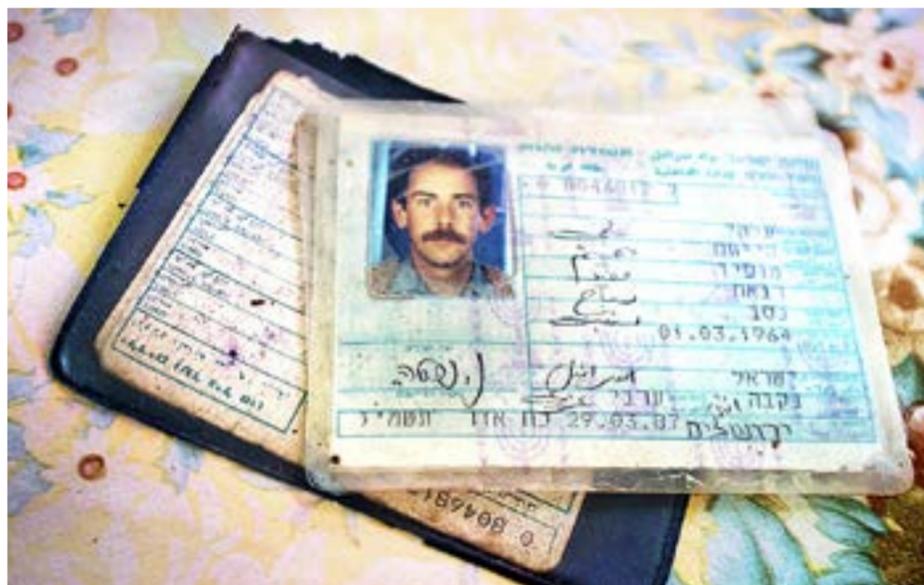
Tuomas Mustikainen intervjuas på Helsingfors bokmässa den 24.10 kl. 18.00–18.30 på Katri Vala-scenen.

CLAIRE ANASTAS är kristen palestinier och hennes hus i Betlehem är omgärdat på tre sidor av den mur som Israel byggt för att avskärma Västbanken. – Det är svårt att andas. Det känns som om jag skulle kvävas, konstaterar hon. FOTOGRAFIERNA OCH BILDTEXTERNA ÄR TAGNA UR BOKEN KIELLETY KANSA. FOTOGRAF: JANNE RIIKONEN

FAMILJEN BAKIRS män reder ut fisknät i Gaza. Från vänster Khalid, Ismail och Khader. Innan 2000-talet fick man bra fångster och många Gazabor fick ekonomiskt stöd av fiskare. Nu har fiskezonen begränsats kraftigt och fiskarna måste i sin tur få stöd av andra.

HAITMAN ALAMI bor på Olivberget öster om Jerusalem. Palestiner som bor i Jerusalem har gamla identitetskort som Israel beviljat dem. Men många som lämnat Israel och Jerusalem har aldrig fått komma hem igen och därför vågar palestinerna inte lämna Jerusalem.

TVÅ BRÖDER till Marwat Abd al-Qadrin i Gaza blev martyrer då de dog i en israelisk attack. Hon accepterar inte blockaden av Gaza eller bosättningarna på Västbanken.

GIL ELIAS är israel och trivs i Tel Aviv. Han gillar stadens lugn och liberala atmosfär. Att bo i Tel Aviv kan hjälpa israeler att förstå fredens betydelse, tror han. Gil Elias accepterar inte Israels Palestinapolitik.

Miljonären investerar i att rädda båtflyktingar

FLYKTINGAR. Varje månad satsar Regina Catrambone stora summor på att rädda båtflyktingar i Medelhavet. – Det känns viktigt att investera i att rädda människoliv. Ingen ska behöva drunkna i Medelhavet, säger hon.

TEXT: JOHAN TOLLGERDT

Phoenix är namnet på den ultramoderna och fyrtio meter långa specialutrustade båt som **Regina** och **Christopher Catrambone** nyligen köpt.

Det italiensk-amerikanska paret har under årens lopp tjänat stora pengar inom finansvärlden tack vare ett försäkringsbolag.

Sedan augusti i år letar de efter båtflyktingar som är på väg till Europa för att söka asyl.

– Vi vill rädda människor i nöd innan deras båtar sjunker. Det är så många som riskerar att dö om de inte får hjälp i tid, säger Regina Catrambone allvarligt.

Phoenix har sin bas i hamnen i Valletta, Maltas huvudstad, där paret bor sedan sju år tillbaka.

När jag får tag på Regina Catrambone per Skype, styr båten in på internationellt vatten nära kusten i Libyen.

Det är en före detta forskningsbåt som delvis byggts om för att nu anpassas till paret Catrambones mission. Med finns sexton besättningsmän, bland dem också läkare.

Med hjälp av värmekameror och två drönare kan de spåra flyktingar i nöd. De samarbetar också med italienska myndigheter, eftersom flyktingarna tas till Italien i väntan på att söka asyl.

Lycka blandas med oro

Sedan den första insatsen i augusti har man redan kunnat rädda över två tusen människor från att drunkna. Regina Catrambone har varit med flera gånger.

Den fjärde oktober siktades till exempel en båt i nöd med 92 män, kvinnor och barn. Tre dagar tidigare räddades 104 män från Sahara. Alla har transporterats till Italien.

– Vissa av dem som räddades var överlyckliga. Men andra var rädda. För ingen visste vilka vi är och vart de skulle bli förda, säger hon.

Hon förklarar att det ofta finns en känslomässig konflikt då man svävar mellan lycka och osäkerhet.

– För mig har det varit många starka känslor att kunna ta emot människor på båten. Det är mycket rörande, säger hon och övergår för ett kort ögonblick från engelska till italienska.

Förra hösten drunknade 360 människor nära Lampedusa. Men redan innan tragedin ägde rum hade paret startat sin hjälporganisation Moas (Migrant Offshore Aid Station). När påven stod på stranden i italienska Lampedusa och uppmanade alla att göra vad de kan, bestämde paret sig

REGINA CATRAMBONE har varit med om flera rättningsinsatser på fartyget *Phoenix*.

I BESÄTTNINGEN finns också läkare, eftersom många av flyktingarna är i dåligt skick.

FOTO: PETER MARK MERCIECA

för att köpa en båt och aktivt ta del i räddningsarbetet.

– Vi är stora fans av Franciskus och via teve följde vi med hans fantastiska tal. Det kändes viktigt att ta påvens ord på allvar, säger hon och understryker att hans attack på den rika världens brist på engagemang gällande flyktingarna följts av hela den katolska världen.

I media beklagar man ofta att inte så många miljonärer följt påvens uppmaning att hjälpa.

– Jag och min make är visserligen inte lika rika som Rockefeller, men vi har en del pengar som vi gärna investerar i att rädda människors liv. Det

känns moraliskt rätt. Däremot kastar vi inte bort tid att tänka på alla dem som inte vill visa solidaritet.

Ökande flyktingströmmar

Under de senaste tjugo åren har antalet båtflyktingar på Medelhavet ökat drastiskt. Förra året kom ungefär 60 000 människor till Europa den vägen.

I år har hela 150 000 flyktingar korsat Medelhavet. Italien är det land i Europa som tagit emot flest av dem, 130 000 personer.

Men det behövs ytterligare krafter. 20 000 personer kan ha drunknat på väg till Europa under de senaste tjugo åren.

– Att Medelhavet under senare år har blivit en av världens största havs-kyrkogårdar är en ruggig tanke. Med båtens moderna teknik kan vi förhoppningsvis ändra på det här, säger Regina Catrambone.

Varje månad satsar paret miljoner euro på flyktinghjälp. Enligt fransk tv rör det sig om närmare fyra miljoner euro i månaden och som går till inköp av teknik, underhåll, bränsle, löner samt mat och kläder till flyktingarna.

Men Regina Catrambone vill inte bekräfta den höga siffran.

– Talar man om pengar är det så lätt att man glömmer vilken enorm tragedi det rör sig om, säger hon.

Det mediala intresset har varit enormt sedan båten *Phoenix* styrde ut på Medelhavet i augusti. Har det något att göra med att man letar efter andra finansiärer?

– Nej, för det är inte jag som söker upp journalisterna, utan det är ni som kommer till oss, och det är kul, svarar hon.

Enligt uppgifter kommer kanske EU att bidra med ekonomisk hjälp i framtiden. Men ännu är inget bestämt.

– Det vore bra, för vi kan inte driva det här projektet i evighet utan att få hjälp, säger hon.

Att båten *Phoenix* bär samma namn som låten som **Conchita Wurst** sjöng till seger för Österrike i årets Eurovisionsschlager känner hon till.

– Det var en fantastisk låt och jag hoppas att vår mission att rädda människor från att drunkna ska bli ett lika segersvisst projekt.

”Att Medelhavet under senare år har blivit en av världens största havs-kyrkogårdar är en ruggig tanke.”
Regina Catrambone

HÄLSA / FRISKVÅRD

Torra ögon?

Torra, rinnande ögon kan bero på:

- Stigande ålder
- bildskärmsarbete
- torr luft, lufkonditionering, vind
- kontaktlinser

Stigande ålder försämrar också skarpsynen.

Omega7-Eye är en unik kombination av fettsyror, lutein och zeaxanthin speciellt utvecklat för torra ögon och för skarpsynen.

I hälsokostaffärer och på apotek.

www.valioravinto.fi

Gamla Apoteket

Öppet må-fr 9-18, lö 9-15
Dejour var tredje vecka: må-lö 9-22, sö 10-22
Vasaespl. 13, 65100 Vasa
Tfn. (06)357 5300, fax (06) 357 5301
www.vanha-apteekki.fi

Skräddarsydda servicetjänster för Senioren.

Sällskapande, assistans med personliga och hemrutiner samt att fungera som följeslagare till evenemang utanför hemmet är exempel på tjänster som Diana Care erbjuder. Med vårt presentkort kan du ge en gåva åt din älderstigna kära mor - far - moster - morbror - vän.

Diana Care ger professionell hemvård för hemma boende Seniorer inom huvudstadsregionen. För vidare information ring **040 581 2124** eller gå till vår hemsida **www.dianacare.fi**

Diana Care Din vän i vardagen

amoena

Till användare av bröstprotes

Visste du att du har rätt till nya bröstproteser vid behov. Av hygieniska skäl skall de bytas med 2 års mellanrum.

Nästa gång, se till att välja den bästa

09-649839 • www.amoena.fi

folkhälsan

kompetens - engagemang - omsorg

Gemenskapsboende i Seniora i Ekenäs

På vårt gemenskapsboende kan du bo om din funktionsförmåga och ditt hälsotillstånd är sådant att du kan klara dig med på förhand överenskomna tjänster dagtid.

Du bor i ett eget, trivsamt rum med badrum och toalett och helinackordering. I det ingår bland annat samtliga måltider, städning, tvätt av kläder och trygghetsalarm.

Beträffande övrig service, omsorg och tillsyn kan du välja ett alternativ som motsvarar dina önskemål.

Mer info: Susanne Lindgren 044 788 6041, susanne.lindgren@folkhalshsan.fi

Bo hemma - på Folkhälsan

Specialläkarmottagningar
Undersökningar
Recept
Utlåtanden
Operationer

KRISTINA
MED
WE OPERATE WITH THE BEST

Oy KristinaMedi Ab

- sakkunnig hälsovård & kirurgi

Tilläggsinfo & tidsbeställningar vardagar kl. 9-16 tel. 06 -357 8700

Oy KristinaMedi Ab
Lappfjärdsvägen 10
64100 Kristinestad

www.kristinamedi.fi
www.facebook.com/kristinamedi

Vi är verksamma i f.d. Bottenhavets sjukhus OP-lokal

Diabetes
Fysioterapi
Gastroenterologi
Gynekologi
Inremedicin
Ortopedi
Plastikkirurgi
Psykologi
Urologi
Öron-, näs- & halssjukdomar

Välkommen till oss!

1. Remiss
2. Försäkring
3. Privat

Vi svarar gärna på ev. tilläggsfrågor.
Sakkunnig hälsovård & kirurgi snabbt, nära och enkelt!

folkhälsan

Ledig lägenhet i serviceboendet Fridhäll på Blomsterfonden i Kottby i Helsingfors

Serviceboendet Fridhäll erbjuder boende inklusive helinackordering, till personer med en funktionsförmåga och ett hälsotillstånd som ger förutsättningar att klara sig med det tillfälliga stöd och den handledning som står till förfogande då personalen på enheten under dag och kväll består av en person. I helinackordering ingår måltider, allmän omsorg, städning en gång i veckan, byttjänst, sjukskötarens tjänster, socialrådgivning, alarmklocka och programverksamhet. I avgiften ingår dessutom kostnaderna för värme, el och vatten.

Nattetid finns alarmsystem för hjälp vid akuta situationer.

Vill du veta mer: Monica Ståhls-Hindsberg, tfn 09 77712 213, 044 333 1628, monica.stahls-hindsberg@folkhalshsan.fi

folkhälsan

kompetens - engagemang - omsorg

Välkommen till Brummerska hemmet i västra Baggböle

Hemmet erbjuder tryggt boende för dig som funderat på en boendeform där man inte behöver bekymra sig för matlagning, städning och tvätt. Hemmet erbjuder omsorg dygnet runt och program.

Serviceboendet Stjärnan erbjuder 22 bostäder med plats för totalt 24 personer och i hemmets gruppboende Björken vårdas de som lider av minnessjukdom.

Vill du veta mera? Pia Ahl, tfn 040 74 94 194, e-post pia.ahl@folkhalshsan.fi

Biomed's starka och förmånliga nyhet för kvinnors välmående

STARK
TRANBÄR
+ Mjölksyre-
bakterier

Urinvägsinfektioner är vanliga infektioner hos kvinnor och de behandlas oftast med antibiotika. Det finns dock många biverkningar med upprepade antibiotikabehandlingar, så som lösningsår i tarmfloran, vätningar i matsmältningssystemet, försämrning av immunsystemet och uppkomst av svampinfektioner. En annan vanlig biverkning är Candida jästsvamp. Urinvägsproblem är en smärtsam åkomma som förekommer främst hos kvinnor, men även hos män och barn. I en avhandling från Umeå universitet kan man konstatera att immunsystemet av tranbärsaft i samband med och även efter antibiotikabehandling minskar risken för nya infektioner hos barn med upp till 40 procent. Enbart med antibiotika återkommer infektionen hos vart tredje barn. Tranbärsaft har redan länge använts som ett naturligt sätt att sköta urinvägarnas välmående. Tranbärsaftens kraft grundar sig på antimikrobiella ämnen som hindrar bakterietillväxt. De mycket sötta tranbären gynnar urinvägarna. Bären hjälper till att sänka urinens pH och försvaga de skadliga bakteriernas tillväxtförhållanden.

Biomed's STARK Tranbär är en unik kombination av tranbärsnatur och åtta olika snälla mjölksyrebakteriestammar som hjälper till att upprätthålla urinvägarnas naturliga tillstånd.

Passar för kvinnor, män och barn. En kapsel per dag räcker!

www.biomed.fi

Avstånd- / Läsglasögon

fr. **120€**

(bågar+ hårda plastlins + fodral)

Kyrönmaan Näkö Oy

Asematie 5, 66440 Tervajoki
mä-fr 9-17 lö. enl. överenskom.

Tfn 478 5440, Nödsituationer 040-708 2259

Konkordiahemmet

- ett riktigt hem i stadens centrum, Främre Tölö

Hemmet har två avdelningar, serviceboende och gruppboende. Vi erbjuder kärleksfull vård, god mat från eget kök och boende i trevliga rum som möbleras med egna möbler. Också kortvarigt boende till rimligt pris. Ta gärna kontakt med föreståndare, Maria Stenbacka.

Telefon: 09-444 115 E-post: info@konkordiahemmet.net
Apolllogatan 5 B 37, 00100 Helsingfors Web: http://www.konkordiahemmet.net

PRESENTATION

Alla älskar
Arbis

Näst efter
Adels-
kalendern
måste

Arbisboken
*Delad Glädje, Helsingfors
arbis 1914–2014* vara
den bästa "coffee table
book" du kan ha mellan
muminmuggarna på ditt
finlandssvenska soff-
bord, särskilt om det är
beläget någonstans i hu-
vudstadsregionen. Alla
är ju där!

Helsingfors arbetarin-
stitut har med anledning
av sitt 100-årsjubileum
gett ut något mycket
trevligare än en regelrätt
festskrift eller historik,
som kanske hade fal-
lit sig naturligt för en så
anrik inrättning. I stället
blev det en frodig sam-
ling texter och bilder av
Helsingfors, av Arbis och
av Arbis i Helsingfors.

Kjell Westö inleder med
att teckna ett porträtt av
tiden och staden 1914.
Kastet in till **Jolin Slottes**
Hymn till Helsingfors Ar-
bis är tvärt men trevligt.

Bland texterna stan-
nar **Sara Erikssons Ar-
bistanten, Sjuttioalets**
Arbis av **Märta Tikkanen**
och **Arbis är ett sam-
manhang** av **Philip Te-
ir** kvar i minnet efter en
första genombläddring.
Men det här är inte en
bok att läsas från pärm
till pärm i ett svep. Det
här är en bok att bläddra
i och komma tillbaka till
många gånger.

Fotografierna, både de
gamla svartvita Helsing-
forsbilderna men kanske
särskilt de moderna per-
sonporträtten av kursdel-
tagare, är fantastiska. Är
du huvudstadsbo bong-
ar du garanterat några
bekanta, släktingar eller
gamla lärare på bilderna.
Du kanske inte trodde det
– att du själv också skulle
bli en Arbistant. Men man
ska aldrig säga aldrig, för
alla är ju där!

■ NINA ÖSTERHOLM

Inför ditt ansikte inser jag vad ansvar är

ETIK. Vi kan inte skilja etik från frågor om meningsfullhet, menar författaren och doktorn i teologi Ann Heberlein.

– Det är ju i existensen vi agerar. Människan har ett behov av att känna att livet – just hennes liv – har en mening.

TEXT OCH FOTO: CHRISTA MICKELSSON

Är människan ond eller god? Är hon fri? Vilken grund bygger människors lika värde på? **Ann Heberlein**, teologie doktor i etik och svensk författare och debattör, har skrivit en introduktion till moralfilosofiska frågor. I boken *Etik: människa, moral, mening: en introduktion*, kopplar hon starkt moralen till meningsfrågan.

– Att meningsfrågan finns med i så få läroböcker är en stor brist. Det är ju i existensen vi agerar. Hur vi ser på människan och hennes handlingar är i högsta grad en existentiell fråga.

Hon tror att vi, för att kunna handla på ett sätt som känns etiskt riktigt, måste uppleva vår tillvaro som meningsfull.

– Aristoteles talade om "eudaimonia", något man kan översätta till ett gott eller lyckligt liv, eller ett moraliskt rättfärdigt liv. Han menade att vi också är lyckliga om vi lever ett rättfärdigt liv. Faktum är att den moderna lyckoforskningen verifierar Aristoteles tes. Det som mest och på ett varaktigt sätt påverkar upplevelsen av lycka är att betyda något för någon annan. Vill man påverka sin känsla av lycka är det bättre att engagera sig ideellt, att befinna sig i ett sammanhang som är meningsfullt, än att åka till Thailand eller renovera köket.

Ann Heberlein ägnar i boken många tecken åt människovärdet. Ur vad härleder man det?

– Religionen har ett självklart svar: att alla människor är skapade av Gud. Men det är en uppfattning som inte al-

la delar och då är det argumentet inte heller giltigt för alla.

Hon kommer till att människors lika värde är en överenskommelse vi gjort människor emellan.

– Men människovärdet är hotat i vårt samhälle, det urholkas på olika sätt. Man måste allt oftare motivera sitt existensberättigande genom prestationer. Men vi är inte alltid nyttiga. Vi blir sjuka och kostar samhället väldigt mycket pengar. En människas värde måste vara henne givet.

Omsorgsetiker

Heberlein berättar att hon själv företräder omsorgsetiken, en nyare form av dygdetik, som inte intresserar sig för handlingar utan för människan.

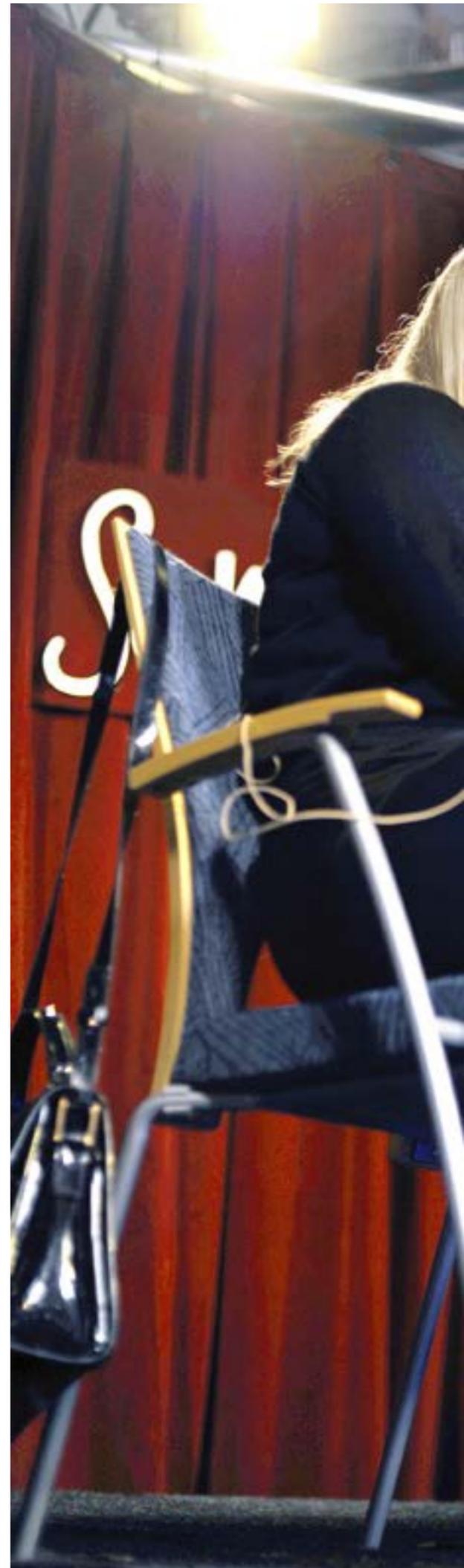
– Den skiljer sig från de normativa etikerna eftersom den inte ställer den klassiska frågan hur man ska bedöma det moraliska värdet av en handling.

En dygd kan beskrivas som en mänsklig karaktärsegenskap, till exempel mod eller generositet.

– Om vi är människor som besitter dygder kommer vi att göra gott. I dygdetiken vilar också en positiv människosyn där man inte tänker sig att människan är förutbestämd att vara på ett visst sätt, utan kan öva sig i dygderna.

– Omsorgsetiken är en feministisk dygdetik där omsorg om det svaga och växande livet står i centrum. När vi undrar hur vi ska handla i en viss situation bör vi, enligt omsorgsetiken, ta mest hänsyn till de människor som

ANN HEBERLEIN
slår ifrån sig
tanken om att
vårt existensbe-
rättigande ska
motiveras genom
prestationer.

Afrikanska ögonblick – ute nu!

Hur ser hjälparbetet ut i några av världens fattigaste områden? Majvor Nyholm arbetade under många år tillsammans med sin man, ögonkirurgen Sture Nyholm, med att rädda synen på människor i de fattigaste delarna av Kenya och södra Sudan.

”Många kvinnor hade till exempel fått gråstarr i samband med en graviditet och förlorat synen. Sedan kunde de ha fött ett eller ett par barn till som de aldrig sett. Att hjälpa dem och vara med när de fick se sitt barn för första gången var fantastiskt.

Majvor Nyholm

24⁹⁰

”Vi kunde införa värnplikt i att finnas till för varandra.”

Ann Heberlein

behöver oss mest.

Hon säger att omsorgen måste uppmuntras och att man måste träna sig i den. Som omsorgsetiker tycker hon det vore en god idé att skapa ett samhälle som uppmuntrar de goda sidorna i oss.

– Vi kunde till exempel införa värnplikt i att finnas till för andra, under ett år efter gymnasiet. Jag jobbade själv på en långvårdsavdelning som ung och det har präglat min människosyn oerhört mycket. Att dagligen umgås med och vårda skröpliga och förvirrade äldre skapade en tacksamhet över att jag själv fortfarande är frisk och en insikt om att livet är sårbart.

Den kristna etiken har många paralleller till dygdetiken.

– Åtminstone påminner den om den kristna etik jag känner mig hemma i, den som inte är en regelsamling utan som har Jesus i centrum. Det är en kontextuell etik: hur ska jag hantera den här situationen? I kristendomen finns också nåden, möjligheten till utveckling och nystart. Där finns förmågan att förändras, att ständigt på nytt välja det goda.

På frågan om människan är ond eller god vill hon svara som Luther: att vi har potential till båda.

– Ofta pågår något slags kamp med motstridiga viljor. Vi vill och vet men orkar inte, sviker ideal när vi frestas av egoistisk längtan.

Behovet av etik och moral skulle inte behövas om vi kunde komma överens om att människan, om hon får fria tyglar, gör gott.

– Om vi tänker att människan bara är god och vill gott, behöver vi inte reglera den mänskliga tillvaron. Men i andra fall måste vi ha överenskommelser för hur vi ska handla.

Vid sidan av sin bok om etik är Heberlein också aktuell med boken *Så vänder jag ändå tillbaka till Gud*, en samling krönikor som publicerats i olika svenska tidningar.

– Ibland kan jag uppleva att min tro är djupt destruktiv men jag kan ändå inte släppa idén att Gud finns där någonsans. Trots det är min erfarenhet av Gud att när jag behöver honom som mest är han som tystast.

Texterna i boken har skrivits under ett helt decennium.

– I de första texterna ser mitt liv toltat annorlunda ut än nu. Men det som finns kvar, genom flyttar, skilsmässor och byten av arbete, är Gud. Gud finns kvar som fundamentet, det jag utgår från i någon mening och återvänder till.

Mitt liv som Mason

FILM

Boyhood

Regi: Richard Linklater

Den amerikanska regissören **Richard Linklater** är helt klart en vän av långa linjer. Tänker på den så kallade *Before Sunrise*-trilogin där vi följer kärleksparet Jesse (**Ethan Hawke**) och Celine (**Julie Delpy**) på en resa som går från ungdomsårens aningslöshet till den känslomässigt illusionslösa, ibland något torftiga medelålders-tillvaron.

Nu aktuell är *Boyhood*, en film som spelades in under en 11-årsperiod. Det gör att födelsedagsbarnet, Texas-sonen Mason (**Ellar Coltrane**), växer upp inför våra ögon, detta samtidigt som filmmakarna lyckas med konststycket att stoppa tiden. Nästan åtminstone.

Men detta är inte det enda som talar för *Boyhood*, ett filmiskt experiment som fantastiskt nog smakar kött och blod. Inte bara fångar Linklater in alla de kritiska skärningspunkterna i en ung människas liv, han gör det med en pregnans som känns både äkta och genuin.

När vi kommer in i handlingen möter vi den 6-åriga Mason, förskolegrabbben, som grunnar på småkrypens fortplantning och bråkar med sin storasyster (**Lorelei Linklater**, regissörens egen dotter) – så där som småbarn alltid gör. Alltid. Lägg till några år och Harry Potter, vår tids John Blund, kommer in i bilden.

Små barn, små problem, är det som gäller, men den tid när allting som mamma (**Patricia Arquette**, en något så när trygg klippa) och

pappa (veckoslutsupplagan Ethan Hawke, lika rolig och inspirerande som frånvarande) gör och säger blir ”jättepinsamt” väntar bakom knuten.

Sedan går det snabbt, för snabbt, och inte blir det bättre av att föräldrarna har fullt upp med sitt, med jobb och relationsstrul. Masons mamma till exempel faller jämt och ständigt för ”fel” karlar och så plötsligt är den där – dagen när de ”små” livet ska flytta ut. *Boyhood* är en film som kan rekommenderas för de flesta men frågan är om det inte är medelålderspubliken – varför inte även äldre tittare – som har mest att hämta här. Att bänka sig framför Linklaters film är lite som att damma av sin hemmavideokollektion – med den skillnaden att det gör man så himla sällan (för smärtligt och vemodigt).

Till saken hör att Linklater närmar sig vardagen och verkligheten utan några större åthävor. Det här är en film som består av de små, rara ögonblicken och som just därför känns så autentisk och gripande.

Världens åttonde underverk är den väl inte, Linklaters uppväxtskildring, men den hjälper oss att se skogen för träden, det unika. Det är ingen liten bragd i ett tidevarv när den omgivande turbulensen tenderar att göra oss både dumma och blinda och när filmkonsten svär i brösttoner, stora dyra leksaker och annat ovidkommande.

I den meningen kan vi mycket väl tala om ljuv musik. Och då har vi inte sagt ett ord om det lysande soundtracket.

■ KRISTER UGGELDAHL

ELLAR COLTRANE växte upp med rollen som Mason i Linklaters *Boyhood*, som spelades in under elva år.

Utmärkt novellsamling

BOK

Som du såg mig då – noveller

Författare: Märten Westö
Förlag: Schildts & Söderströms 2014

Ett gott språk är som god hälsa: märks mest i sin frånvaro. Därför finns det skäl att ge en eloge till just språ-

ket i **Märten Westös** novellsamling *Som du såg mig då*. Rikt, mångsidigt och till synes utan ansträngning flyter det på – det bästa jag läst på länge inom finlands-svensk litteratur.

Men här finns fler trumfkort än språket. Novellerna beskriver ögonblick i olika människors liv, ofta avgörande sådana. Är det i själva verket de till synes an-

språkslösa stunderna som är de mest betydelsefulla? Flera av berättelserna har en subtilt hotfull underton:

den pratsamma frisörskans monolog, den unge mannen som smider planer på gymmet. Nästan ingenting är som det ser ut, och flera gånger blir läsaren försiktigt manipulerad i sina sympatier. De psykologiska underströmmarna är skickligt ledda och många av novellerna är riktiga bladvändare.

Min personliga favorit är *Riksväg ett*, skriven i tanke-dialog mellan Kaj och Gabriella, vars yngsta barn just flyttat hemifrån. Det är en

vemodig, dröjande berättelse om ett äktenskap på odramatisk upphällning. Westö rör sig obehindrat mellan det manliga och kvinnliga perspektivet i flera av sina noveller, och här lyfts dessutom ett ovanligt tema fram: faderskärleken. Där Gabriella ser nyktert på tillvaron och konstaterar att livet går vidare sörjer Kaj att den lyckligaste tiden, den då barnen var i centrum, är förbi. Den ömsinta fadern är ett ofta förbisett tema i litteratu-

ren, som gärna fokuserar på det misslyckade faderskapet; Westö ger här papprollen en välkommen upprättelse.

I övrigt är männen oftast otrugga, volatila och beroende av steroider (missbruket förekommer i flera av novellerna), medan kvinnorna är ömsom beslutsamma, ömsom bräckliga. Huvudpersonerna är sällan lyckliga – däremot framstår de som ohjälpligt, ofta rörande mänskliga.

■ JOANNA NYLUND

KRYSSET OKTOBER

LÄTER SOM HUBBRESISMA	LAND-OMRÅDE I KON. HJÄRNSTRADA	STUKDEN I ÅA. HJÄRNSTRADA	VINDSTÖT	KUN-GÖRÅLSE	SVENSK FLYG-BOLAG	ORT I ENÅRE KOMMUN	BMA 2014	
→		→				↓	SÄGER KATT	
GIBBON		LÄNGD-MÅTT ÄR NY-BÅJARE		SETS PAR I MÅN VIZS GR UTSLAG				
			RÖT FÄRG-ÄMNE					
KIMPI-LÄYNEH SORT VÅR DISKOP			NEON KÖNST-GJORT SPRÅK		TDALLET KVIGA			
FISKA			REBECKA MARIE LINDSTRÖM TALLE STÄNGD			↓	PROST SORT KÅRDE	
MÄNGD ↓	NÄSTAN SÅT GISELAREN KLUNG AV SWINAK I MÖLLEN	FLÖD PÅVE GRÄPPAS	GEORG, EST-LÄNDPÅRE	YÄLDS-DÄD	ÄNGEST ARSENERI	ARMOD FÄR HUN-ÅGARE HÄRA	STRUNI-PRAT FNISS	FINSKT POJK-NÄTTN
				GRÄNSKÄ I ÖKEN GLOSA		KÄNTLIG KROPPS-STÄLLNING		MAN I SKOLA KATOLSK PRÄST
DÄR BODDE KLADPÅS LÄRKLING			FISK JUVENIL			SKÖN-LITÄRÄR	PARVEL	
			ANSTÄ		VAR HÄLLAD! KUSTAR-TILLERET		VILD-KANIN DONERA	
STÄR PÅ POST FÄLLIG FISK		ÄRLING TILL GILLAD 4 Mar 23-30	NÄVE		KLÄNTA TROTSIG		SCHEMA	NEJ I LAD DON GR TÄRD GÄLDS-PÅRTAL
			ROBERT TAYLOR BRUSA	KRYDDA		GIFTIG VÄTSKA PADEL		KÄLTA STOLLE
OKÄNT STÄLNAD PLASSA		INOM KORT NÖMEN			BE-STRIDA	BAKVERK JAHET I "LUNG REBELL"		SIFFRAN LÄGGER SKYTT
SDV-JETISK ÖPPENHET				MIKAKEL			GREPP INSTRU-MENT	
YNKLIK	LYA	ADELS-TITEL KÄRVA		SKAPT GALLING			ÄR PRIVAT? TON	
				TALONG I KORT-SPEL		SLUT		OLYCKOR GUDINNA
BARN-TIDNING		KOSACK-FISKAN				LIK-GILTIG		SNÄLL

Konstruerat av BRITT-MARI ANDFOLK

SEPTEMBERKRYSSETS LÖSNING

Bland de 381 insända lösningarna belönades följande med ett bokpris som kommer på posten. Vi gratulerar: **Henrik Glasberg**, Vasa, **Barbro Eklund**, Helsingfors och **Erik Liljeström**, Vörrå.

VINN BÖCKER!

SKICKA IN!

Sänd in din krysslösning senast tisdagen den 11 november 2014 till: Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors. Märk kuvertet "Oktoberkryssset". De tre först öppnade rätta lösningarna belönas med bokpris. Bibelcitaten i kryssset är enligt Bibel 2000. Lycka till!

Namn & adress:

.....

	VÄR VÄR VÄR VÄR	F	NEON	TEK. PÅ KLINGEN	G	SKAPT	PORT	STÄLTA FÄLL	Ö	STAD I UNDEH	TÄTT	SKURVA	Ø
→		I	N	G	A	N	G	LUSTIG STR-POKAT	R	O	L	I	G
		E	N	E	R	V	E	R	A	N	D	E	N
		PÄ-FASTID	L	O	A	S	I	S	SKAPT-ÅRÅR BILJETT TILL	E	S	R	A
			R	A	N	D	A	N	P	A	S	S	A
		STÄLLING ÅRTID	N	I	A	R	A	N	P	A	S	S	A
BMA 2014 ↓	SOSE RÖTTEN PÅ TIL VÄRD	FISK	NOVENS GENHÄL	I	KÄRVA VÄRT S HÄLL	TON	D	D	KLÄNTA GÄRDA	LÄND-TERAK	K	L	A
VAD ÄR... 1 Mar 23		P	A	U	L	U	S	B	I	S	B	A	N
MOT-STÄNDE		A	N	T	A	G	O	N	I	S	T	R	H
		A	L	S	K	A	P	E	L	L	L	I	E
DÄR I STRAD	SAFFRAN RÖTTEN PÅ TIL VÄRD	A	Y	E	N	B	A	A	L	N	T	R	E
		S	C	E	N	D	A	R	R	N	I	N	G
LÄNG TID	OL STING STÄM LABOR	E	O	N	A	G	A	D	R	A	S	L	U
PRO-NOMEN	STRÄLLIG SLAGEN TRÄNT	S	E	G	A	S	D	A	S	V	I	N	S
		D	U	S	L	U	T	K	L	A	M	S	A
		F	A	T	T	O	A	S	T	B	A	R	O
		J	O	B	L	E	N	D	A	L	A	T	R

UR EVANGELIET

”Det har jag redan sagt er, men ni ville inte lyssna. Varför vill ni höra det igen? Kanske ni också tänker bli hans lärjungar?”

Läs mera i Joh. 9:24-38

OM HELGEN

Kampen i ditt eget hjärta

Helgens tema är ”tro och otro”. Temat uppmanar alla som vill följa Jesus att kritiskt pröva sin egen trogrund. Redan under Jesus livstid tvivlade många på honom eller tog anstöt av honom. Var han verkligen gudomlig, eller var han en uppviglare?

Samma frågor kämpar kristna med i dag. Kampen mellan tro och otro förs i varje kristen människas eget hjärta.

RUNT KNUTEN

”Från nöd till nåd – ett musikaliskt drama.”

söndag 26.10 kl. 18
i Sundom lärcenter

Ge dig själv eller din vän en kristen bok från SLEF-Media!
• Besök bokmässan, monter 6 k 85, eller beställ direkt på nätet från **slef.fi**

INSIDAN

Ansvarig redaktör:
Erika Rönngård,
040 831 6614,
annons@kyrkpressen.fi

Annonsera i Kyrkpressen!
Leif Westerling 050 329 4444, leif.westerling@kyrkpressen.fi
Jonny Åstrand 050 092 4528, cjcenter@malax.fi
Kyrkliga annonser: 040 831 6614, annons@kyrkpressen.fi

BETRAKTELSEN MARKO SJÖBLOM

ILLUSTRATION: FILIPPA HELLA

Vad ser du i Jesus?

JOHANNESVANGELIETS NIONDE kapitel berättar utförligt om ett av de mäktigaste av Jesu många helandeunder: han gav synen åt en blindfödd man. Händelseförloppet där det finns många vändningar sker hela tiden på två plan samtidigt. Dels möter vi en blindfödd tiggare vars hela liv får en oväntad och radikal vändning till det bättre. Samtidigt hamnar han i svårigheter med omgivningen som inte alls vill tro på det inträffade. Både föräldrarna och särskilt de judiska skriftlärda gör allt de kan för att tona ned eller bortförklara det helandeunder som Jesus har utfört. Till sist möter den förvirrade mannen sin välgörare och kommer till tro på Jesus. Han får se Jesus, tala med honom och tillbe honom.

Dels har hela händelseförloppet en andlig innebörd som är invävd i Johannes skildring. På samma sätt som mannen i liknelsen var blindfödd är vi alla delaktiga av en andlig blindhet, otro, när vi föds in i den här världen. Otron får många olika former och uttryck. Gemensamt för dem alla är att vi varken kan eller vill se det egentligen uppenbara: Jesus Kristus var – och är – just den som han påstod sig vara: enligt Johannesevangeliet ett med sin Fader, sann Gud och sann människa.

NU VILL Jesus inte att vi förblir i en andlig blindhet. Han vill öppna våra andliga ögon så att vi kan se honom och känna honom rätt, komma till en saliggörande tro på honom. Ofta får vi tron i barndomen genom dopet. Ibland är vår väg till tro på Jesus lång och krånglig, så att vi fattar tron först i vuxen ålder. Vi får kanske uppleva att Jesus har hjälpt oss. Sedan får vi så småningom fatta trons gåva genom det förkunnade ordet. Också den blindfödde mannen trodde först att Jesus var profet, sedan att han var en gudfruktig och helig man men till sist fick han tro på honom som Människosonen.

Detta uttryck som Jesus ofta använde om sig själv har sin bakgrund i profeten Daniels bok, Dan 7: 13-14: ”Jag såg vidare i synerna om natten hur en som liknade en Människoson kom med himlens skyar; han nalkades den uråldrige och fördes fram inför honom. Åt honom gavs makt, ära och herravälde, så att människor av alla folk, nationer och språk skulle tjäna honom. Hans välde är evigt, det skall aldrig upphöra, och hans rike skall aldrig gå under.” En sådan Jesus fick den blindfödde mannen möta och en sådan Jesus får också vi ha som vår Herre och Gud.

Marko Sjöblom är kaplan i Larsmo församling.

#bönetwitter

”Jesus, öppna mina ögon, så att jag ser dig i rätt ljus.”

Följ Kyrkpressens böne-twitter på sökordet #bönetwitter

HELGENS TEXTER

FÖRSTA LÄSNINGEN
Jes. 8:11-15

ANDRA LÄSNINGEN
2 Kor. 1:18-22

EVANGELIUM
Joh. 9:24-38

Tjugonde söndagen efter pingst. Temat är ”Tro och otro”.

PSALMFÖRSLAG

355, 344, 341, 395 (N).

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almquist.

VECKANS PERSON

MARKO SJÖBLOM är kaplan i Larsmo församling och har mångsidigt intresse för historia och gammalluthersk troslära.

FILIPPA HELLA jobbar som illustratör och serietecknare. Hon undervisar i serieteckning och bildkonst bland annat via Kultur i skolan.

Hon bor i Borgå och till familjen hör en snart myndig son, en dotter som redan flugit ur boet, man och två katter.

Om hösten älskar hon att plocka svamp och året om älskar hon att fynda på loppis.

KALENDERN 24-30.10

DOMPROSTERIET

BORGÅ
SÖ 26.10 KL. 10: GUDSTJÄNST I KULLO BYKYRKA, Maria Lindberg, Tollander.
KL. 12: HÖGMÄSSA I DOMKYRKAN, Smeds, Wilén, Söderström, Helenelund, Gaudeamuskören, Maria Björkgren-Vikströms gudstjänstgrupp.
SÖ 9.11 KL. 12: FARSDAGSLUNCH i svenska församlingshemmet. Pris: vuxna 15 €, barn 1€/år. Bordsreservering tel. 040-526 7483 Lindström, senast 30.10.

LAPPRÄSK
To 23.10 kl. 14: Missionskretsen i församlingshemmet, Carita Illman, Stina Lindgård
To 23.10 kl. 18.30: Cantando i kyrkan, Karmen Kelk
Sö 26.10 kl. 12: Högmässa i kyrkan, anmälan till skriftskolan, Stina Lindgård, Mia Aitokari
On 29.10 kl. 9.30: Vuxen-barngrupp i församlingshemmet, Elin Lindroos
To 30.10 kl. 13: Andakt med nattvard på Servicehuset, kl. 14 på Tallmogården kl. 15 på Martatahemmet, Eva-Lotta Blom, Karmen Kelk, Susann Stenberg
Sö 2.11 kl. 10: Högmässa med installation av kyrkoherde i Liljendal kyrka. Efter mässan fest i församlingshemmet i Lappträsk. För den som behöver skjuts till Liljendal avgår en buss från Lappträsk kyrka kl. 9.3.
Tro på det goda! Förhandsröstning 27-31.10 i församlingsvalet. Se skild annonsering i lokala tidningar och i församlingsbladet.

LILJENDAL
Lö 25.10 kl. 18-21: Bibelgrupp Cellis på Mariagården
Sö 26.10 kl. 10: Högmässa i kyrkan, anmälan till skriftskolan, Stina Lindgård, Mia Aitokari
Må 27.10 kl. 11-30-13.30: 7-euro lunch på Mariagården
Ti 28.10 kl. 10: Vuxen-barngrupp på Mariagården, Gina Nyholm
On 29.10 kl. 19: Vuxenkören övar på Mariagården, Karmen Kelk
To 30.10 kl. 14-15: Barnkören (åk 1-6) övar på Mariagården, Karmen Kelk, Gina Nyholm. Nya medlemmar ryms med!
Fre 31.10 kl. 13-18: ÖPPET HUS PÅ PRÄSTGÅRDEN, nya kansliutrymmen. Vi bjuder på kaffe med dopp. Kom och hälsa på oss.
Sö 2.11 kl. 10: Högmässa med installation av kyrkoherde i kyrkan. Efter mässan fest i församlingshemmet i Lappträsk. Busstransport efter högmässan till Lappträsk.
I Liljendal sker församlingsvalet utan röstningsförfarande d.v.s. sällsamt. Medlemmarna i det nya församlingsrådet samt i gemensamma kyrkofullmäktige är klara.

LOVISA
Gudstjänst: sö 26.10 kl 12 i kyrkan, Blom, Tollander. Efteråt sommar- och vinterskriftskolans lektion
Bisagruppen: må 27.10 kl 18 i Vesperhemmet – 1 Petr 3-5
Pensionärerna: ti 28.10 kl 13 i församlingssgården
Ungdomskören: ti 28.10 kl 14:30 i kyrkan
Morgonkaffe: to 30.10 kl 8:30 i Tikva
Cantores Minores' konsert i kyrkan sö 2.11 är tyvärr INHIBERAD

PERNÄ
Café Mikael: fr 24.10 kl. 10-12 i Mikaelstugan, Jeannette Sjögård-Andersson.
Taizémässa: sö 26.10 kl. 18.00 i kyrkan, Minna Silfvergrén, Marcus Kalliokoski.
Musik kväll i kyrkan: on 29.10 kl. 19.00. Östra Nylands Sång och musikförbund, 4 körer, fritt inträde.
Församlingsvalet, förhandsröstning:
Pastorskansliet, Backstensstrand 49, 27.10-31.10 kl. 9.00-18.00.
Furuborg, Lappträskvägen 492, 27.10 kl. 18.00-20.00.
Isnäs servicehus, Idegransvägen 3, 28.10 kl. 18.00-20.00.
Mikaelstugan, Jorvasvägen 1, 29.10 och 31.10 kl. 18.00-20.00.
Byagården, Sarvsalövägen 1035, 30.10 kl. 18.00-20.00.
Lyckan, Veckasbacken 7, 31.10 kl. 13.00-15.00.

SIBBO
Sibbo kyrka: Sö kl 12 mässa Stefan Djupsjöbacka, Camilla Wiksten-Rönbacka, gudstjänstgrupp.
N. Paipis bykyrka: Sö kl 10 mässa Djupsjöbacka, Wiksten-Rönbacka.
Kaffe för närståendevårdare: Fr 24.10 kl 13-15, Prästgården. Anmälan behövs ej. Ann-Christine Wiik, Ann-Lis Biström.
4-åringarnas fest: Lö kl 15, Kyrkoby förs. hem. Katja Korpi, Isabella Munck.
Kyrkans Ungdoms pizzakväll: Lö kl 18, Prästgården.
Bibelstudium om Johannesevangeliet: Sö kl 16, Bykyrkan Tabor, Grönkullav. 142. Djupsjöbacka. Med Allan Lindqvist.
Diakonisyförening: Må kl 15, hos Gun-Britt Holmedahl, Kitöv. 112.
Kungens klubb: Må kl 15:30, Kyrkoby förs. hem. Munck, Kjell Lönnqvist.
Kaffekören: Ti kl 10:30, Prästgården. Lauri Palin.
Hjälpedarutbildning: On kl 16, Prästgården. Lönnqvist, Patrik Frisk.
Förhandsröstning i församlingsvalet 27-31.10:
Må, S-market Söderkulla 14-19
Ti, K-supermarket Söderkulla 14-19
On, Sibbo gymnasium 9-12
On, Servicehuset Linda 14-16
On, Servicehuset Elsie, 14-18
To, S-market Nickby 14-19 med Goda Handlingars Torg
Fr, K-supermarket Nickby 14-19

HELSINGFORS PROSTERI

JOHANNES
Mer information på Johannes hemsida: www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes
Fr 24.10
kl. 10-11.30: Familjefredag i Hörnan. Wiklund
kl. 12.15-13.30: Veckolunch på Högbergsgatan 10 E. Välkommen på middagsbön i Johanneskyrkan kl. 12.
kl. 19: Ekumenisk gudstjänst i Johanneskyrkan. Repo-Rostedt, Maria Küchen. Musik: Vox Pastores.
Sö 26.10
kl. 10: Högmässa i S:t Jacobs kyrka. Busck-Nielsen, Almquist, S:t Jacobskören. Kyrkkaffe.
kl. 12: Familjemässa i Johanneskyrkan. Repo-Rostedt. Fogelberg, Natalie Ball. Kronans barnkör. Servering.
Må 27.10
kl. 9-18: Förhandsröstning på pastorskansliet 27-31.10.2014, Högbergsgatan 10 E, 3 vån.
kl. 11-12: Cellverksamhet ”Guds närvaro i vår samvaro” i S:t Jacob. Gertrud Strandén.
kl. 10-11.30: Familjemåndag i Hörnan. Wiklund.
Ti 28.10
kl. 12: Lunchmusik i Gamla kyrkan med Julia Tamminen.
kl. 19: Tomasmässa i Johanneskyrkan. Ulf Skogström, Jani Edström.
On 29.10
kl. 13-16.00: Diakoniträffen samlas på Narinken och serverar varm saft samt tilltugg.
kl. 14-15.30: Mariakretsen, Högbergsgatan 10 E, 2 vån. Gertrud Strandén berättar om Tove Jansson. Frände.
kl. 16-20: Förhandsröstning i Folkhälsans seniorhus. Mannerheimsvägen 97.
kl. 19: Veckomässa i Gamla kyrkan. Busck-Nielsen, Almquist.
To 30.10
kl. 13-15: Förhandsröstning i Yrkeshögskolan Arcada, Jan-Magnus Jansson plats 1.
Middagsbön i Johanneskyrkan må-fr kl. 12

MATTEUS
Matteus hemsida: www.matteus.fi
Församlingsvalet 2014:
Förhandsröstning på pastorskansliet 27-31.10.2014, må-ti och to-fr kl. 9-18, on kl. 9-20.
Den egentliga valdagen är 9.11.
MATTEUSKYRKAN Åbohusvägen 3
Lö 25.10 kl. 10 - 10.45: Klapp & klang (9 mån-4 år med vuxen) med Daniela Forsén (2 vån). Ingen anm.
Lö 25.10 kl. 10 - 10.45: Orgelverkstad (5-8 år med eller utan vuxen) med Mauriz Brunell i kyrkan. Ingen anm.
Lö 25.10 kl. 12-14.30: Kaffe på plattan. Behöver du en paus och något varmt inombords? Vill du bara tala med någon? Har du frågor som du funderar på? Eller vill du komma med och hjälpa till? Vi bjuder på gratis kaffe och bulle på gården utanför Matteuskyrkan.

RADIO & TV

Andrum kl. 6.54

(med repris 9.10)

Fre 24.10 Fred Wilén, Helsingfors **Lö 25.10** 8.53 Familjeandakt. Lars Colmar läser ur sin bok *Helga Hund i Paradiset* (repris från 30.10.2004). **Må 27.10** Jutta Eklöf, Jakobstad **Ti 28.10** Claus Terlinden, Karis **Ons 29.10** Monica Heikel-Nyberg, Grankulla **To 30.10** Ami Aspelund, Raseborg.

VEGA

Aftonandakt kl. 19.15

Fre 24.10 Martin Fagerudd, Vanda **Lö 25.10** 17.58 Ett ord inför helgen, Gamla kyrkan i Helsingfors. **Sö 26.10** Rolf Steffansson, Borgå **Må 27.10** Gunilla Teir, Lappfjärd (repris) **Ti 28.10** Eva Kleman, Helsingfors **Ons 29.10** Björn Elfving, Vasa **To 30.10** Bi-belstudium över Apostlagärningarna med Stig-Olof Fernström.

VEGA

Gudstjänst kl. 13.03

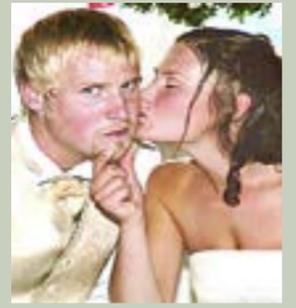
Sö 26.10. Gudstjänst i Ansvarsveckan med Helsingfors svenska baptistförsamling. Predikant: Jan Edström. Mötesledare: Bitta Bonns. Musiker: Peter West m.fl. Sång: Ellen Eklund och församlingens sånggrupp. Textläsare: Ruth Nordlund-Spiby och Sofia Jattu. Förebedjare: Ansvarsveckans gäst Fader Sterlin (Colombia) m.fl.

VEGA

HIMLALIV

Vi för evigt

Tanja och Mathias Forsblom är vana vid att prata om sitt äktenskap med andra, men ibland kan balansgången vara svår. Hur öppna ska de vara? Se Himlaliv på Yle Fem må 27.10 kl. 18.30, repris sö 2.11 kl. 13.50.

Kom och träffa aktiva i Matteus eller kom med och engagera dig. Vi finns till för varandra!

Sö 26.10 kl. 12: högm, Rönberg, Mauriz Brunell, Mimi Sundroos och Matteus kyrkokör. Kyrkkaffe.

Må 27.10 kl. 18: kvinnor mitt i livet i Matteussalen.

On 29.10 kl. 8.30-9: morgonmessa varje onsdag i Matteuskyrkan.

On 29.10 kl. 14-20: Öppet hus för ungdomar. Häng, läxläsning, spel, prat. Mellanmål kl.16.

On 29.10 kl. 18: MU-messa, Matteus Ungdom -messa. En kort messa med bönevandring, kyrkfika efteråt.

To 30.10 kl. 13-14.30: Torsdags-träff. En grupp för Dig som vill ha trevlig gemenskap med sång och samtal. Kaffeservering.

Kom med och sjung i projektman-skör:

Vi sjunger i Matteuskyrkan på självständighetsdagen 6.12 och håller 5 övningar i november. Övningarna hålls i Matteuskyrkan på onsdagar kl. 19-20, start 5.11. Anmälningar senast 1.11 till Mauriz Brunell, mauriz.brunell@uniarts.fi / 040-869 8899.

PETRUS

www.petrusforsamling.net

fr 24.10: kl. 10 Musiklek: i Haga, Vespervägen 12 A, 2 vån. Musiklek för 0-4 åringar med förälder. Ledare Sussi Leskinen.

lö 25.10: kl. 10.30 Kvinnobrunch: i Haga-salen, Vespervägen 12 A. Talare: Kesia Edström. Anmälan till kansliet senast 23.10.

sö 26.10: kl. 10 Högmässa: i Munksnäs kyrka. Kass, Ahlberg. Kyrkkaffe.

kl. 10 Högmässa: i Äggelby gamla kyrka. Sandell, Varho.

kl. 15.30 Puls-gudstjänst: i Petrus-centret, Vespervägen 12 A, 2 vån.

kl. 18 Bibelstudium: i Malmns kyrka. Sandell.

ti 28.10: kl. 10 Musiklek: i Malmns kyrka, Kommunalvägen 1. Musiklek för 0-4 åringar med förälder. Ledare Sussi Leskinen.

kl. 13 Dagscafé: i Månsas kyrka, Markusrummet. Bodil Sandell. Kaffe & dopp, andakt, program och samtal.

kl. 17 Petrus Barnkör: i Munkshöjdens församlingshem. Välkomna alla barn från 5 år uppåt! Ledare Liisa Ahlberg 050-5229690.

kl. 19 Förbön och tack: i Munks-höjdens kyrka, Raunovägen 3. Ulla-Christina Sjöman, Stig-Olof Fernström, Lassus, Ahlberg. Barnpassning. Kyrkdörrarna öppnas kl. 18.30.

kl. 19 Borsdhoockeskola: för knattar och juniorer i Munkshöjdens församlingshem. Ledare Magnus Ahlberg tfn. 050-5229697.

on 29.10: kl. 13.30 Bibeleftermiddag: i Haga-salen, Vespervägen 12 A. Stig-Olof Fernström undervisar. Dessutom dricker vi kaffe, ber, sjunger och handarbetar med egna handarbeten.

kl. 19 Valtillfälle: i Munksnäs kyrka. En chans att träffa kandidaterna och få information om församlingsvalet. Bengt Lassus, Karl Stellberg m.fl. Kaffeservering.

to 30.10: kl. 10 Babyrytmik: i Hagasalen, Vespervägen 12 A. Babyrytmik för 0-1-åringar. Ledare Liisa Ahlberg. Välkommen!

kl. 10 Musiklek: i Munkshöjden,

Björneborgsvägen 1. Musiklek för 0-4 åringar med förälder. Ledare Sussi Leskinen.

Julbuffét och De Vackraste Julsångerna: på Kuntokallio 4.12. Anmälan till kansliet senast 20.11.

GUF-körens julkonsert: i Viks kyrka 13.12 kl. 18. Dirigent Håkan Vikman. **Fr.o.m. 1.11 ändras Petrus kanslitider:** öppet må-fre kl. 10-14. Tfn. 09 2340 7100.

HELINGFORS PROSTERI

Tomasmässan nu i Johanneskyrkan: Svenska Tomasmässan firas i fortsättningen i samarbete med Johannes församling och alternerar med församlingens tisdagsmässor i Johanneskyrkan. Tisdagsmässan firas som Tomasmässa 28.10 med temat "De heligas gemenskap".

Jani Edström från Ekumeniska ansvarsveckan är gästande predikant. Därpå följande mässa firas 25.11. Möjlighet till bikt varje gång kl.18.30 samt testund efteråt.

Församlingsvalet 2014: har temat "Tro på det goda". Kandidatuppställningen avslutades 15.9.

Förhandsröstningen äger rum 27-31.10. Helsingfors Extra finns som bilaga till detta nummer av Kyrkpressen och innehåller mer information om valet. Valdagen är söndag 9.11. dvs. fars dag. **Församlingarnas samtalstjänst:** dejourerar på tfn 01019-0072 (från utlandet +358 1019 0072) varje kväll kl.20-24. En webbaserad hjälptjänst finns på adressen <http://evl.fi/natjour> Användaren behöver inte uppge namn, e-postadress eller andra uppgifter som kan leda till identifiering utan väljer själv en signatur och ett lösenord. Ring eller skriv när Du behöver stöd!

KAMPENS KAPELL: är öppet vardagar 8-20 och veckoslut samt helgdagar 10-18.

Mer info: www.helsingforsforsamlingar.fi

DEUTSCHE GEMEINDE

So 26.10. um 11 Uhr: Gottesdienst (Panzig), Kinderkirche

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO

Högmässor sö 26.10. **Esbo domkyrka:** kl. 12.15 skörde-gudstjänst. Jäntti, Kronlund, Malmgren. Kyrkkaffe i församlingssgården, föredrag av agronom Rikard Korkman, SLC. Handarbetsgruppens försäljning till förmån för internationell diakoni och mission.

Karabacka kapell: sö 26.10 kl. 10 högmässa med litterärt tema. Söddö, Kronlund. Kyrkkaffe. **Vem hinner njuta av livet? Författarkväll i Grankulla kyrka:** Kavallvägen 3, lö 25.10 kl. 18. Owe Wikström, präst och författare, professor i religionspsykologi i Uppsala, talar om livet. Arr. Grankulla sv. förs. & Esbo sv. förs.

Via Lucis: Pauliina Hyrys skivutgivningskonsert i Esbo domkyrka fre 24.10 kl. 18. Pauliina Hyry, orgel. Bach, Mendelssohn, Liszt m.m. Orgelmusik från mörker till ljus, en berättelse om tro och hopp och musiken som den bärande kraften i livet. Program 20 €. **Männens bastukväll:** Mataskär on 29.10 kl. 18. Bastu kl. 18-19. Kvällste och diskussion med kvällens gäst, Daniel Nikander från DigiPeople Studio. Vård är Kim Lindström. **Skriftskolan 2015:** elektronisk anmälan på www.esboforsamlingar.fi/skriftskola t.o.m. 31.10 kl. 23.00.

Lördagskaffe för vuxna utvecklingshämmede: Karabacka kapell 25.10 kl. 15, Heikinen.

Diakonilunch: Olars kyrka, svenska sidan, varje ti kl. 12-14. Lunch 5 €, kaffe med tilltugg, andakt, samvaro.

Öppen diakonimottagning: Kyrk-tian, Kyrkogatan 10, varje må kl. 11-13, Karabacka kapell varje to kl. 15-16.

Kretsar för pensionärer & daglediga kl. 13-15: Köklax kapell ti 28.10, Karabacka kapell to 28.10.

Livsmods dagar: Hvittorps läger-centrum 20 - 21.11. Taxi fr. Kyrkog. 10 to 20.11 kl. 10.30, retur fr 21.11, start kl. 13.30. Pris: 35 €/person, möjl. till inkvartering i enpersonsrum. Ta med egna lakan och handdukar. Måltider ingår: 2 x lunch, 1 x eftermiddagskaffe, middag, kvällsmål, morgonmål. Meddela specialdiät. Program: Den målände bilden. Skapa en bild genom att fritt använda olika material - inga krav på en konkret bild, låt färgerna tala! Kvälls-andakt, morgonbön, promenader, stillhet och vila. Anmälan senast må 10.11: Bea Karlemo, 040 513 0828, Synnöve Heikinen, 040 547 1856 el. Kim Lindström, 040 531 1045.

Församlingsvalet 2014: Förhandsröstning 27-31.10 och röstning på valdagen sö 9.11. Mer info på www.esboforsamlingar.fi/val, www.forsamlingsvalet.fi, valbilagan i detta nummer av i Kyrkpressen, samt i Esse och Länsiväyl!

GRANKULLA

To 23.10 kl. 19-21 Facebook-mottagning: Marlen Talus-Puzesh. **Fr 24.10 kl. 9-11Internationella bönedagen:** Bön i kyrkan med Johanna Söddö.

Lö 25.10 kl. 10.30-12.30 Kvinno-brunch: i Metodistkyrkan, Bolagsvägen 33, 02700 Grankulla. Arr. Grankulla svenska församling och Grankulla metodistförsamling.

Kl. 18-20 Författarkväll med Owe Wikström: i Grankulla kyrka. Vem hinner njuta av livet? Owe Wikström, professor i religionspsykologi vid Uppsala universitet, präst och författare, talar om livet.

Sö 26.10 kl.10 Singelföräldracafé-träff: i Sebastos, Marina Paqvalén. **Kl. 12 Högmässa:** Carola Tonberg-Skogström, Anne Hätönen. Kaffe i nedre salen.

Kl. 12 Söndagsskola: i Klubb 97. **Kl. 19 Grankulla musikfest, konsert:** i Grankulla kyrka. Musik för violin och cembalo, Réka Szilvay, violin, Aapo Häkkinen, cembalo. Biljetter 25/15 € via Lippupalvelu eller en timme före vid dörren.

Må 27.10 kl.14.30 Barnkören: i övre salen, Barbro Smeds. **Kl. 17.30 Smyckeskväll:** i dagklubbens kök, Yvonne Fransman. **Ti 28.10 kl.9.30 Familjelystan:** i Sebastos, Yvonne Fransman, Barbro Smeds.

Kl. 10- 11 Diakonimottagning: och bro Smeds. **Kl. 15 Tvåspråkig mentalvårdsgrupp:** i Sebastos.

Kl. 18 Damkören Grazia: i övre salen, Anne Hätönen. **On 29.10 kl.13.30 Kyrkosyfoören:** i övre brasmummet. **Kl. 18.30 Onsdagsbön:** i kyrkan, Kjell Granlund, Ulrik Sandell. **To 30.10**

Kl. 18.30 Bibelkväll: i Sebastos, Carola Tonberg-Skogström. **Kl. 19-21 Facebook-mottagning:** Marlen Talus-Puzesh. **Höstutfärd torsdagen den 13 november:** Start från Grankulla kyrka (S-market) kl.11.15.

Vi besöker Margaretebergsparken och åter lunch på caféet där. Sedan ser vi utställningen Edvard Munch-Livets dans på Didrichsens Konstmuseum. Vi är tillbaka i Grankulla senast kl.17. Utfärdens kostar 10€ per person, 25 deltagare ryms med. Anmälan till kyrkoherdeämbetet senast den 4.11, tfn 09 512 3722, vardagar 10-14. Meddela om ev. matallergier.

KYRKLÄTT

Ungdomarnas valkväll: fre 24.10 kl. 18.30-20 på Hörnan. Kom med och fundera på församlingsvalet, livet och framtiden. Kaffe från kl. 18.

Söndagsskolan för barn: lördagar kl. 10 på Lyan och söndagar kl. 12 med star i Kyrkslätt kyrka.

Slöjgruppen för vuxna: lö 25.10 kl. 13 Sjökölla skola, Sjököllavägen 285. Biltransport kl. 12 från församlingshemmets i centrum parkeringsplats.

Högmässa: sö 26.10 kl.12 i Kyrkslätt kyrka. Kerstin och Per-Olof Munck medverkar. Heikel-Nyberg och Joki. Speciellt är årets jubilerare inbjudna. Välkomna!

Församlingsvalets förhandsröstning: måndag-fredag 27-31.10 kl. 9-18 på pastorskansliet. För övriga tider och platser se www.kyrkslattsvenska.fi eller Vingslag. **Sång och bön:** må 27.10 kl. 18.30 i koret i Kyrkslätt kyrka.

Tovnings- och litteraturgruppen: ti 28.10 kl. 17-19.30 i Oasen. **Försäljning av gamla smycken och saker med patina:** fre 31.10 kl. 13-17 i Oasen, Prästgårdsbacken 11 C. Samtidigt utställning av folkdräkter. Kaffeservering och försäljning av handarbeten.

Föräldra-barngrupp: tisdagar kl. 9.30-11.30 i Lyan (ingång från bak-sidan), Prästgårdsbacken 5. Ingen anmälan behövs.

Föräldra-barngrupp: torsdagar kl. 9.30-11.30 på Stor-Raula, Evit-skogsvägen 150. Ingen anmälan behövs.

Kyrkoherdeämbetet öppet må-fre kl. 9-15, tel. (09) 8050 8292: www.kyrkslattsvenska.fi:

TAMMERFORS

Lö 2.11.: Alla helgons dagens kvällsbön kl 18 med ljusständning i SvH, Kim Rantala, Hanna-Maarit Koh-tamäki, Tom Wanamo, Ingun Ingo och Katarina Westman. Kvällste. **Sö 2.11.:** Gudstjänst kl 10.30 i SvH, liturg Kim Rantala, predikar Timo Viinikka från Olaus Petri församling, kantor Paula Sirén, Kyrkkaffe.

Ti 4.11.: Mammor, pappor o barn, kl 10 SvG

Ti 4.11.: Tisdagsklubben SvG kl 13-14.30 och kl 14.30-15.30

Ons 5.11.: Diakonikretsen kl 13 SvH,

Familjen von Nottbeck; Brigitte von Witzleben berättar.

VANDA

Högmässa sö 26.10: kl. 10 i Helsing kyrka S:t Lars. M. Fagerudd, A. Ekberg. Konfirmanderna medverkar.

Högmässa sö 26.10: kl. 12 i S:t Martins kapell. M. Fagerudd, A. Ekberg. **Familjecafé i samarbete med Folkhälsan:** må 27.10 kl. 9.30 -12 i Martinisti församlingens centrum.

Sjösökogkretsen samlas: ti 28.10 kl. 13 hos Märta Pentikäinen.

ViAnda-kören övar: ons 29.10 kl. 12-14 på Helsinggård, Konungsvägen 2.

Allsång: ons 29.10 kl. 14.15 i Folkhälsanhuset, Vallmovägen 28, med Gunnar Weckström och Anders Ekberg.

Ungdomskväll: ons 29.10 kl. 18 i Bagarstugan, Kurirvägen 1.

Sottungsby- Håkansböle pensionskrets samlas: to 30.10 kl. 13 i Håkansböle kyrka.

Församlingsvalet 2014: Man kan förhandsrösta på alla förhandsröstningstillfällen i landet 27- 31.10.

Förhandsröstningen i Vanda svenska församling ordnas på pastorsexpeditionen, adress Vallmovägen SA, 2. vån. 27-31.10 kl. 9-18 och i Helsinge gymnasium, adress Övitsbölevägen 3, må 27.10. kl. 11.45- 12.30:

Vanda församlingar har Goda handlingars torg: 28-30.10 kl. 11-19 framför Dickursby kyrka. Vanda svenska församling finns med på torget och presenterar frivilligverksamhet ons 29.10.

RASEBORGS PROSTERI

BROMARV

Sö. 26.10 kl. 10: gudstjänst, Staf-fan Söderlund och Sofia Lindroos **Kom ihåg att rösta i församlingsvalet!**

EKENÄS

Valdebatt: to 23.10 kl. 18.30 i förs.h. Moderator A.Lindström. Servering. **Högmässa:** sö 26.10 kl. 10 i Ekenäs kyrka, A-S.Storbacka, P.Nygård. **Stenmässa:** sö 26.10 kl.18 i Ekenäs kyrka, A.Lindström, P.Nygård. Meditativ kvällsgudstjänst kring stenkorset.

Goda handlingars torg: on 29.11 kl. 9-12 på Ekenäs torg. Valbilan på besök med personal från KCSA, direktör Sixten Ekstrand, Outi Laukkanen från FMS samt lokala aktörer. **Se hela annonsen i VN samt på www.ekenasforsamling.fi**

INGÅ

Sö 26.10, 20 s e. pingst, kl 10: högmässa (pensionärernas och veteranernas kyrkogångsdag) i Ingå kyrka. Hellsten, Storbacka, Taborkören medverkar. Kyrkkaffe efter mässan i församlingshemmet.

Må 27.10 kl 18.30: bibelgruppen träffas i Prästgården. Hellsten.

To 30.10 kl 9.30-11.30: familjecafé i församlingshemmets källare. Ek-lund, Lindström.

To 30.10 kl 14-16: församlingsträff för pensionärer och daglediga i församlingshemmet. Lindström. Joanna Lindén-Montes från Finska Missionssällskapet medverkar.

KARIS

Samövning: To 23.10 kl. 18.30 i församlingshemmet, Raseborgs kyrkosångkrets. **Gudstjänst:** Sö 26.10 kl. 12 i S:ta Katarina kyrka. Raunio; Westerlund; **OBS! Ingen högmässa i Svartå kyrka.** **Tisdagens mission:** Ti 28.10 kl. 14 i församlingshemmets nedre våning. **Koralkören övar:** To 30.10 kl. 18 i Svartå kyrka. Anmäl ditt deltagande åt Åsa senast on 29.10. kl. 15.

SNAPPERTUNA

to 23.10 kl 18-21: Ungdomskväll i Langansböle **to 23.10 kl 19:** övar kören i prästgården **sö 26.10 kl 12:** gudstjänst med Staffan Söderlund och Pia Nygård **Förhandsvalet börjar på må 27.10**

TENALA

Lö 25.10 kl. 18: Min önskesång i kyrkan. Medverkande bl.a.: Olav Söderström, Anders Storbacka, kyrkokören med förstärkning, dirigent Sofia Lindroos, flera solister och Staffan Söderlund. Kollekt. **Sö 26.10 kl. 16 (Obs tiden!):** famil-

jegudstjänst, Ulrika Wolf-Knuts och Lars-Runar Knuts berättar om upplevelser i Nepal. Staffan Söderlund, Sofia Lindroos, Tom Blomfelt och juniorerna. Skördedefest. Hämta en gåva av årets skörd! Gåvorna säljs för FMS:s arbete i Nepal vid kyrkkaffet efter gudstjänsten. Kyrkskjutsar! **Ti 28.10 kl 13-15:** Missionskretsen i församlingshemmet. **Kom ihåg att rösta i församlingsvalet!**

ESBO STIFT

LOJO

Veckoverksamhet i Virkby kyrka och i Lojo. (Virkby kyrka, Virkbyvägen 1, 08700 Lojo)

Dagklubb för 3-5 åringar: i Virkby kyrka. Tisdagar och torsdagar kl.9.00 - 12.00.

Familjeklubb: i Virkby kyrka. Onsdagar kl.9.00 - 11.30.

Juniorklubb: i Virkby kyrkans källare på måndagar kl.13.15-15.00 för 3-4 klassister.

Ungdomskvällar: i Virkby kyrkans källare på torsdagar kl.18.00-20.00.

Kör i församlingen: Kören övar i Virkby kyrka på måndagar kl.18.20-19.50 i ledning av Katja Wiklund.

Handarbetscafé: i Virkby kyrkas källare. Tisdagar kl.18.00-20.00. **Juniorklubb i Lindkulla:** Karstunraitti 4, på måndagar kl.13.30-16.00 för åk 3-6.

Familjeklubb i Lindkulla: Karstunraitti 4, på fredagar kl.9-11.30.

Lö 1.11. kl.13.00: Alla helgons dag högmässa i Lojo kyrka. Kuismännen. Lojosamfundet medverkar. Kyrkkaffe,kyrktaxi.

Lö 1.11. kl.16.00: Alla helgons dag tvåspråkig andakt i Virkby kyrka. Kuismännen.

Må 3.11. kl.18.00: Sankte Per och Thomas Tvivlaren (texter) med Thomas Lundin och Per Rosenius (musik) föreställningen på Åsvalla ungdomsföreningsgård, Nummisvägen 39 Lojo. Svenska veckans program i samarbete med Kyrkans central för svenskt arbetet, Lojo församling och Svenska föreningen i Lojo rf. Kaffeservering, fritt inträde.

REGION 2

ÅBOLANDS PROSTERI

REGNBÅGSMÄSSAN

Årets mässa firar livsbågen

Vi firar livsbågen 23.10 klockan 19 i Johanneskyrkan, Helsingfors. Temat är ”Från vaggan till graven”. Ta med ett eget frö – vete, gräs, avocado, mandel, persika, aprikos, lönnäsä ... Predikant: **Hilkka Olkinuora**. Liturger: **Thomas Ray**, **Maria Repo-Rostedt**. Orgel & piano: **Dag-Ulrik Almqvist**, **Nina Fogelberg**. Förebedjare: **Bengt Mikander**, **Maria Lindberg**. Textuppläsare: **Ulf Särs**, **Johan Brandt**. Kroppsbönen: **Monika Pensar**, **Liinamaria Halén** med hela gemenskapen. Arr: Helsingfors församlingar, Yhteys/Gemenskap, Johannes församling och Regnbågsankan.

Aurelia (1 vän.)
kl. 14 Missionskretsen samlas i Aurelia (3 vän.)
tis 28.10: kl.10-15 Förhandsröstning i Aurelia (1 vän.)
kl.11-14 Förhandsröstning på Kärens, Tavastgatan 22
kl.18 Tyst meditation i Aurelia (1 vän.)
ons 29.10: kl.10-18 Förhandsröstning i Aurelia
kl.11-14 Förhandsröstning på ÅA/Gadolinia, Porthansgatan 3-5.
kl.13-15 Café Orchidé i Aurelia (1 vän.)
kl.18 Vekomässan i Aurelia (1 vän.)
tor 30.10: kl.10-15 Förhandsröstning i Aurelia (1 vän.)
kl.11-14 Förhandsröstning i Katedralskolan (Hansgatan 2)
kl.18:30 Åbo Svenska Kyrkokörs övning i Aurelia (3 vän.)

ÅLANDS PROSTERI

HAMMARLAND
26.10 Tjugonde söndagen efter pingst: Högmässa kl.12.00
Ingemar Johansson, Carl-Micael Dan

JOMALA
Sön 26.10 kl. 15: Valdebatt i Olofsgården, Wille Valve moderator.
kl. 18: Familjemässa i kyrkan, musikminiorer, Blumenthal, Hansen, Winé.
Mån kl. 13-19: Pyssel för alla, Winé.
Ons 29.10 kl. 18: Klapp&Klang i kyrkan m fika, Erlandsson.

MARIEHAMN
26.10 Folkmusikmässa: kl. 11 i S:t Görans, M W, Jon Lindeman, S:t Mikaelsskolan, Ålands spelmannsgille, John-Adam Sjölund, Christina Johansson. Kyrkkaffe.
Ljus och fredsmässa: kl. 18 i S:t Märten, M W, L N, G K, Lasse Fredriksson. Servering
30.10 Lunchmässa: kl. 11.30 i S:t Görans, M W, G K.
Sopplunch: kl. 12 i församlingshemmet, pris 5€.
Kyrktaxi mot beställning, tfn 19500.

SUND-VÄRDÖ
Söndag 26.10 kl. 11.00: Högmässa i Sunds kyrka. Juanita Fagerholm-Urch, Andreas Karlsson.

NÄRPES PROSTERI

KORSNÄS
To 23/10 13.00: Molpe missionsförening i Bykyrkan.
To 23/10 18.00: Barnkörsövning i Församlingshemmet.
To 23/10 19.00: Kyrkokörsövning i Församlingshemmet.

To 23/10 20.00: Projektkören övar i Församlingshemmet.

Fre 24/10 13.00: Solglinten i Församlingshemmet.

Fre 24/10 19.00: Karasamling i Församlingshemmet. Gäst: Gustav Lawast.

Lö 25/10 14.00: Pysselcafé för Nordkorea i Församlingshemmet.

Sö 26/10 11.00: Gudstjänst i Kyrkan, Guy Kronqvist, Deseré Granholm.

Sö 26/10 12.00: Silver Sisters övar i Kyrkan.

Må-fre 27-31/10 9.00-18.00: Församlingsvalets förhandsröstning i Pastorskansliet.

Må 27/10 18.30-21.00: Förhandsröstning i Harström i Andelsbankens klubblokal.

Ti 28/10 13.00: Taklax missionsförening i Böhöuset.

Ti 28/10 18.30-21.00: Förhandsröstning i Taklax bykyrka.

On 29/10 12.00: Närtståendevarðarträff i Församlingshemmet.

On 29/10 18.30-21.00: Förhandsröstning i Korsbäck byagård.

To 30/10 18.30-21.00: Förhandsröstning i Taklax bönehus.

Fre 31/10 13.00: Silvergruppen i Församlingshemmet. Gäster från Petalax.

Lö 1/11 11.00: Allhelgonadagens gudstjänst med justandning för församling medlemmar som avlidit sedan allhelgona 2013. Om justandning önskas för andra, meddela Pastorskansliet, tel. 044-4101800 senast to 30/10.

KRISTINESTAD
kristinestadsvenskaforsamling.fi
Ekumenisk bönesamling: fr 24.10 kl 19 i Salem

Församlingsafton: lö 25.10 kl 19 i Sideby kyrka, "Hur känna igen Jesus?" Gunilla Teir, Saarinen, Nilsson, Glädjedropparna

Gudstjänst: sö 26.10 kl 10 i L.fjärd, Eklöf, Martikainen

Musikgudstjänst: sö 26.10 kl 18 i K:stad, Ollie Nilsson orgel, Saarinen

Syfoening: må 27.10 kl 13 i Dagsmark bönehus

Restgarnscafé: må 27.10 kl 18 i L:fjärds förs.hem, "värma varandra"

Missionssyfoening: to 30.10 kl 13 hos Sonja Lindberg i Skaftung

NÄRPES

www.narpesforsamling.fi

Närpes

To 23.10 kl 13: Samling i Böle bystuga.

To 23.10 kl 14: 70-års fest i förs.hemmet.

Fr 24.10 kl 12.30: Träffpunkten i Arken.

Fr 24.10 kl 18: Fredsbön i kyrkan, L-J Sandvik, Sundqvist, Lindén, sång av Elisia Risku-Åberg, Saana Staaf o. Oliiva Gästgivar. Samling på Café Albert efteråt.

Lö 25.10 kl 18: "Kvällsmusik i S:ta Maria" körkonsert med Bel Canto, Jakobstad, Karolin Wargh orgel, dir. Dan Lönnqvist.

Sö 26.10 kl 12: Gudstjänst gästpred. Anders Värnström, Lassus, Wikstedt.

Sö 26.10 kl 19: Inför församlingsvalet – träffa kandidaterna på Café Albert och ställ frågor.

Övermark
Lö 25.10 kl 19: Höstfest i Bodbacka, Kristian Sjöbacka.

Sö 26.10 kl 14: Gudstjänst gästpred. Anders Värnström, Lassus, Wikstedt.

Sö 26.10 kl 18: Förbön o lovsång i kyrkan, Johan Eklöf, Heddy Norrgård, Anne Jakobsson.

Lö 8.11 kl 12.30: Kvinnolunch i förs.hemmet, "Mitt är på bibelskolan" Gun-Lis Landgårds. Anmäl senast 6.11 till 050 5611358. Pris 10 euro.

Pörtom
Kom ihåg att anmäla till 70-års fest 30.10 senast 26.10 till 050 5611358.

Lö 25.10 kl 19: Konsert i kyrkan, "Simma motströms" David Strömbäck + band.

Sö 25.10 kl 10: Gudstjänst gästpred. Anders Värnström, Lassus, Wikstedt.

Sö 26.10 kl 13: Samtalsgrupp för föräldrar i förs.hemmet.

Förhandsröstning i församlingsvalet 27-31.10.2014:
Närpes: pastorskansliet 27-31.10 kl. 9-18

Pörtom: fd. pastorskans. 27-28.10 kl. 16-18

Övermark: fd. pastorskans. 29-30.10 kl. 16-18

Pjelax skola: 27.10 kl. 18-20

Yttermark skola: 28.10 kl. 18-20

Rangby byagård: 29.10 kl. 18-20 samt på äldringshemmen i Närpes, Pörtom och Övermark vid därvid särskilt fastställda tidpunkter.

Hemmaröstning:
Anmälan senast 24.10.2014 före kl. 16 till Närpes pastorskansli. Kyrktåget 2 A 1, 64200 Närpes, tel.nr. 06 220 4200.

KORSVOLMS PROSTERI

BERGÖ

Fr kl 20: Ungdomskväll i församlingshemmet

Lö kl 10: Skriftskola i Ladan, Petalax

Sö kl 14: Gudstjänst, Englund, Brunell

Sö kl 19: Ekumeniskt möte under Ansvarsveckan hålls i r Tabor. Medv. Englund, Torolf Prost m.fl.

Må kl 10: Föräldra-barn i församlingshemmet

Må kl 13: Minior i församlingshemmet

Må kl 15: Junior i församlingshemmet

Ti kl 13: Missionsföreningen samlas i församlingshemmet

On kl 18: Kyrkokören övar i församlingshemmet

KORSVOLMS

Församlingsafton: lö. 25.10 kl 18 i Smedsby församlingsgård. Biskop Björn Vikström, Berg, Westerlund, Nordqvist-Källström, Kammarkören Psallite och Kör för alla. Kaffeservering.

Festhögmässa: sö 26.10 kl 10 i kyrkan. Predikant; Biskop Björn Vikström, Berg, Bergström-Solborg, Nordqvist-Källström, Westerlund, Korsökan, Germivox, Kyrkokören och Korsholms kammarorkester. Kyrkkaffe i församlingshemmet.

Kyrktaxi med start kl 9; kör enligt rutt 1: Karkmo, Toby, Helsingbyvägen ca kl 9:10, Laihelavägen, Vikby, Kyrkan.

Enligt rutt 2: Grönvik, Iskmo-skatan, Singsby ca 9:10, Karperö-Daliback, Gamla Karperövägen, Smedsby Pellasbacken ca 9:25, Centrumvägen, Gammeledsvägen, Kyrkan.

Enligt rutt 3; Vallvik, Miekka, Bäskas ca 9:25, Veikars, Höstves, Kyrkan.

Förmiddagsandakt: ti 28.10 kl 11 i Smedsby församlingsgård. Febe Westerlund.

KVEVLAX

Karakaffe: idag kl 9.15 i ds.

Öppet hus för tonåringar: fr kl 18-21 i Fyren.

Skriftskola: lö kl 10.30.

Stråkrdraget övar: lö kl 17 i kyrkan.

Välgörenhetskonsert: lö kl 18 i kyrkan. Sonja Biskop solist, Andreas Slotte ack., Isak Sand piano, Kvevlax sångkör, dir.

Simon Granlund, Stråkrdraget dir. Svante Nylund, Östman andakt. Servering.
Familjegudstjänst: sö kl 10. Man kan ta med barnets dopljus eller ett kronljus med stake. Lundström lit., Kerstin Haldin-Rönn pred., Andrén, dagklubb-ledarna. Servering på kyrktorget.
Bön för bygden: må kl 19 i Betesda.
Junior för åk 3-4: ti kl 13.15-15.30 i ds.
Barnkören övar: to kl 18 i fh.
Kyrkokören övar: to kl 19 i fh.
Manskören övar: to kl 20.30 i fh.

MALAX

Gudstjänst: sö 26.10 kl 10 i kyrkan. Tornberg, Katri Lax.

"Simma motströms" – konsert med David Strömbäck: sö 26.10 kl 18 i kyrkan.

– Långsamhet, hjälpsamhet, eftertanke, tystnad, väntan, tålmod är begrepp som alltmer glöms bort i vårt moderna samhälle. Dessa begrepp har alltid haft en central roll i människans välbefinnande, men har en tendens att inte få rum i dagens högeffektivitets tänkande. Jag har under en tid skrivit texter och musik som reflekterar över dessa värdebegrepp. Musiken finns även inspelad och ges ut hösten 2014.

Karacafé: ti 28.10 kl 10 i Socken. Arr. Äldrerådet och Folkhälsan i Malax.

Träffpunkt Socken: on 29.10 kl 10-14, aktiviteter och samvaro för dagliga, soppa och kaffe till självkostnadspris. Loppis. Idag: stavgång.

PETALAX
Kvinnofrukost: lö 25.10 kl 9.30 i församlingshemmet. Gäst: Patricia Strömbäck. Tema: Tacksamhet. Anmäl om deltagande senast to 23.10 till Heddy Norrgård tel. 050-4420994. Pris 5 €.

Gudstjänst: sö 26.10 kl 11 Björklund, Brunell

Andakt med HHN: to 30.10 kl 13 i Solbo, kl 14 i pensionärshemmet samlingshall, Björklund

Pensionärer och daglediga: fr 31.10 kl 13 är alla inbjudna till Korsnäs församling, anmäl om deltagande senast 28.10 till pastorskansliet tel. 3470274

REPLIT

Gudstjänst: i Replot sö kl. 10. Kaski, Wargh, predikan av Per-Ole Hjulfors.

Högmässa: i Björkö sö kl. 12:30. Kaski, Wargh, predikan av Per-Ole Hjulfors.

SOLF
Gudstjänst: sö kl. 10, Ann-Mari Audas-Willman, Anders Kronlund. Kyrkkaffe. De ungdomar som skall gå i skriftskola och deras vårdnadshavare deltar i gudstjänsten och samlas till anmälning- och informationstillfälle efteråt.

Söndagsskola: sö kl. 10.

Fader vår: Sju kvällar kring de sju bönera i bönen Fader vår. Samlingarna hålls i prästg. kl. 19-21 och är fristående från varandra. Välkommen att delta samtliga kvällar eller då det passar! Inledning, samtal och kaffeservering.

28.10 "Fader vår som är i himmelen": Ann-Mari Audas-Willman

18.11 "Helgat varde ditt namn": Ebba-Stina Beukelman

9.12 "Ske din vilja såsom i himmelen, så också på jorden: Olof Jern.

Koralkör: övar on kl. 18.30 i prästg.

VASA

TREFALDIGHETSKYRKAN
Oashelg 25-26.10: Be o ni ska få Oaskväll lö kl 18 i Tref.kyrkan. Bengt Lassus, Janne Hänninen, Anna-Maria Korin, Jan Nygård, Mats Sjölands lovsångsteam, Machol i Adonai, vittnesbörd, förbön.

Högmässa sö kl. 13: Daniel Norrback, Janne Hänninen, Mikael Heikius, Mats Sjölands lovsångsteam.

Goda handlingars torg på Vasa torg: må 27.10 kl. 14-18. Hoppstött, ballonger, väfflor, surdegrosrot m.fl. Latinamerikansk musik med Tito Urrutia kl. 14.30.

Baptisms med Martin Nord, utdelning av surdegros.

Morgonbön to 30.10: kl. 9, Särs, Andersson.

BRÄNDÖ KYRKA
Sunday Service at 1 pm: Tomas Ray, Smart.

DRAGNÄSBÄCKS KYRKA
Dans i heligt rum: sö kl. 19, Jern.

GERBY FÖRSAMLINGSHEM
Söndagsskola för hela familjen: sö kl. 10.30 Nord, Mikael Heikius. Lunch.

SUNDOM KYRKA
John Newton-Från nöd till nåd-musikaliskt drama av Catarina Olin: sö 26.10 kl. 18 i Sundom lärcenter. Sundomkören. dir. Monica Heikius, komband mfl. Fritt inträde.

PEDERSÖRE PROSTERI

ESSE
Fr kl 20: Ungdomssamling 360 grader, Ung gudstjänst i Pedersöre kyrka.

Lö kl 11-14: KU:s höstföreläsning i församlingshemmet. Lotteri, försäljning av bakverk, m.m., kaffeservering. Gåvor mottages med tacksamhet, kan föras till församlingshemmet fredag kl 18-20.

Lö kl 13: Hjälpaledarskolning i Fyren, församlingshemmet, Björkman.

Sö kl 10: Högmässa, Lars-Erik Björkstrand, Bengt Forsblom. Textläsare: Birgitta Lind, dörrvärdar: konfirmandgrupp 3.

– kl 14: Sammankomst i Punsar bönehus.

– kl 18: Kvällsmöte i församlingshemmet, Tommy Johansson. Söndagsskola för barnen.

To 30.10 kl 19: Torsdagsskola i församlingshemmet.

Lö 1.11 kl 10: Gudstjänst med parentala, Granlund, Ravall, GloriEss, sånggrupp. Efteråt samling för de närmast anhöriga i församlingshemmet.

–kl 19: "Till Minne", attonmusik i kyrkan, Jennie Högberg, Sven-Olof Ray, Bill Ravall.

SoS-läger för sexor och sjuror: hålls på Pörkenäs 29-30.11.2014. Anmälan senast 30.10 till Thomas Björkman, tfn 0403 100 455, eller via Facebook (Esse församling) eller Esse församlings webbsidor.
Kom ihåg förhandsröstningen inför församlingsvalet, 27-31.10.2014!

JAKOBSTAD

Fr 19 Konsert till förmån för församlingens diakoni i kyrkan: Cantate, Lisen Södd, Rolf Wallendahl, saxofon, Stig Dahlvik, trumpet, allsång Raimo Fors med Solkapellet, Turpeinen. Medarrangör: Nada Nord r.f.

Sö 12 Gudstjänst i kyrka: Åstrand, Östman, sång Christel Nyman.

17 Fokus i FC: "Rujolikka Aina/ Be Alltid!", Marko Mitronen. Tvåspråkigt. Barnfokus (drama).

Ti 13 Tisdagssamling: på Station I, Kurt Hellstrand.

13.30 Andakt med nattvard: på Solbacken, Björk, Frantz.

14 Andakt med nattvard: på Björkbacka, Björk, Frantz.

On 18 Andaktsstund med U-klubben: i Johanneskapellet, Jan-Erik Nyman. Efteråt servering i FC.

To 13 Andakt med nattvard: på Mariahemmet, Åstrand, Östman.

14 Andakt med nattvard: på De Gamlas Hem, Åstrand, Östman.

19 Kvinnocafé i FC. Gäst: Nina Plogman, Turpeinen, Södd, Musikskolan.

Församlingsvalets FÖRHANDSRÖSTNING: må-fr 27-31.10.2014 kl. 10-18 i valstuga på gågatan och kl. 9-18 i Församlingscentret.

KRONOBY

Korsdrag: lö 25.10 kl 19.00 i fh. Anna Dahlbacka "bön"

Gudstjänst (kommenterad): sö 26.10 kl 10.00 Ventin, Eilfollk-Lasén. Konfirmanddag.

Pensamlingslunch: sö 26.10 efter gudstjänsten. Ingen anmälan.

Completorium: må 27.10 kl 20.30 i spisrummet

Skriftskola: on 29.10 kl 18.00-20.30 i fh.

Nattvardsandakt: to 30.10 kl 15.00 Sylviahemmet, 15.30 Pensionärshemmet

Bibelsis: to 30.10 kl 18.30

Kvinngruppen: to 30.10 kl 18.30 hos Kira Näse, gäst Gunilla Holmberg

LARSMO

Lö 25.10 ordnas "Församlingsvalsjippo": kl. 10-11.30 i Bosund, vid Kiösk 57, kl. 11.30-13 i Näse, vid Pias Livs, kl. 13-14.30 i Holm, på skolans parkeringsplats och kl. 14.30-16 vid Strandcamping. Kyrkostyrelsens valbil med valinfo finns på plats.

– kl. 10-16. Vinterskriftskola i församlingshemmet

Sö 26.10 kl. 10 Gudstjänst: Sjöblom, Envist. Kyrkkaffe. Kyrkvård: Byggmästar, Strömsholm. Vinterskriftskolan deltar i gudstjänsten och har lektioner till kl. 14.

– kl. 18 Missionsafton: i församlingshemmet. Familjen Eva och Ove Gädde och Anna Dahlbacka medverkar. Servering.

To 30.10 kl. 11-30 Sopplunch: i Holm bönehus. Välkomna på varm soppa och gemenskap.

– kl. 19 Karagruppen samlas: i församlingshemmet. (Obs platsen) Kvällens gäst är Jan-Erik Sandström.

Kom ihåg: 27.10 – 31.10 Förhandsröstning i kyrkofullmäktigeval. Tider

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Finlandssvensk teaterchef/regissör samt sambo söker en trevlig tvåå/trea i Helsingfors. Hyra max 1250 e/mån
Tel: 044-2909689/akse.pettersson@gmail.com

UTHYRES

Stort hus i Geta, Åland. Uthyres fr. o.m. 1.11. minst 6 mån. Huset till salu. Hyra 850/mån+el, vatten, sopavgift. Uppvärmis med jordvärme+ved(+olja.)
tel: 0400718244/nasu@aland.netText

Uthyres NY 2r+stugkök 43 m² i Åbo, III vån. hiss disk. ingl. balk. snygg Inf. klar fr. 12/2014
Tel. 050-5977960

3 rum + kök + bastu, 115 m² vid havet i Lovisa. Kan användas också som veckoslutsbostad. Bolaget har dessutom egen strandbastu.
Tel: 0400 66 7925

KÖPES

Ung man söker sitt första hem. Etta eller två i Borgå. Gör inget om den är i dåligt skick. Ring och erbjud
Andreas 0405265329

DIVERSE

Stiftelsen Lillesgården erbjuder förmånliga pensionärsbostäder (ettor) i Nordsjö. Tel. 050 590 3780, mån-tors 9-12.

Förmånligt seniorboende med helsepension för Herrar på stiftelsen Fridhäll i Kottby, Helsingfors. Lägenheterna är ca 30 m². Fridfullt område med bra kommunikationer. Förfrågningar per Tfn. 09-777 12 213. Vardagar 9-12.

REALIA
ASUNTOVUOKRAUS

NYA HYRESBOSTADER TILL ESBOVIKEN

SJÖFOLKSVÄGEN 2 A, 02320 ESBO, Bostads Ab Espoon Päiväkehrä

Huset är planerat speciellt med tanke på äldre eller personen i behov av till exempel hälsovårdens betjäning. Det finns ingen åldersgräns men invånarna önskas vara över 40 år. Invånarna av Päiväkehrä kan vid behov utnyttja tjänster av tjänstcenter Puistokartano, som ligger i samma gårdskrets. Det finns bland annat möjlighet att antingen få måltider hembeställt eller man kan äta på restaurangen vid Puistokartano.

Köpcentrum Lippulaiva med sina tjänster ligger på kort håll (cirka 800 m). Alla Ålandsbanken bostadsfunds bostäder är nya och av hög kvalitet. Materialvalen är av bättre kvalitet än i medelmåttiga hyresbostäder. Fråga också efter andra Ålandsbanken bostadsfunds föremålen.

Hyresgästernas första möjliga uppsägningstidpunkt är efter 11 månaders boende.

LÄGENHETER (12 stycke)

2 r, k, bdr, ingl. b	47,5 m ²	från 920 €/mån
2 r, k, bdr, ingl. b	49,0 m ²	från 980 €/mån
2 r, k, bdr, ingl. b	49,5 m ²	från 990 €/mån
3 r, k, bdr, b, ingl. b	67,0 m ²	från 1250 €/mån

Vattenavgift 22€/mån/person. Hyresgaranti besvarar 1 månads hyra.

UTHYRNING OCH FÖRFRÅGNING

pirjetta.kajander@realia.fi, tel. 010 228 6312

www.asuntovuokraus.fi

Församlingen nära dig

Kandidater till Åbo och S:t Karins kyrkliga samfällighet

10 Susanne Björkman 11 Åsa Gustafsson 12 Lisa Molander 13 Lars Nyberg 14 Catherine Sid 15 Magnus Taxell

16 Lillemor Wennerström

Församlingen nära dig vill

- att Domkyrkan och Aurelia utgör de centrala verksamhetspunkterna för församlingen.
- stötta ungdomsarbetarna i deras värdefulla arbete.
- att diakonin ges bättre förutsättningar att utöka den verksamheten i ett föränderligt samhälle.
- att Åbo svenska församling förblir en självständig församling.

Kandidater till församlingrådet i Åbo svenska församling

28 Susanne Björkman 29 Anna Edgren 30 Lise Eriksson 31 Åsa Gustafsson 32 Benny Hasselblatt 33 Gunveig Jörkell

34 Nina Lindholm 35 Lisa Molander 36 Lars Nyberg 37 Catherine Sid 38 Magnus Taxell 39 Lillemor Wennerström

RÄTTELSE FÖRSAMLINGSVALET

Tyvär hade några fel smugit sig in i listan över kandidater i församlingsvalet som publicerades i förra veckans nummer av Kyrkpressen.

I Borgå svenska domkyrkoförsamling kandiderar **Rolf Steffansson** (nr 23) till gemensamma kyrkofullmäktige medan **Annika Steffansson** (nr 51) kandiderar till församlingrådet.

I Mariehamns församling kandiderar **Bror Gam-mals** med nummer **32** till kyrkofullmäktige.

Redaktionen beklagar misstagen.

BERÄTTA OM DIN FÖRSAMLING!

Den här sidan finns till för dig. Roliga verksamhetsidéer, festliga jubileum eller en viktig gemenskap. Skriv, fotografera och berätta om vad som händer i DIN församling! Skicka in din artikel till redaktionen@kyrkpressen.fi. Redaktionen väljer och redigerar materialet.

I MIN
FÖRSAMLING

Årets stora
Julkonsert 2014

Christina Lindberg
Thomas Lundin
Heléne Nyberg
Erik-André Hvidsten

PÅ KOMMANDE !!
KÖP DIN BILJETT I TID !! www.termusik.se Arr. Termusik

Thomas Enroths Orkester

Biljetter: Studio Ticket, NetTicket, Luckorna, Karelia, Alandica, Campus Allegro

20.11 Borgå, Grand kl.19.00 (SLUTSÄLD)	2.12 Harrström, Uf lokalen kl.19.00
21.11 Ekenäs, Kyrkan kl.19.00	3.12 Pörtom, Uf lokalen kl.19.00
22.11 Hangö, Stadshuset kl.18.00	5.12 Nykarleby, Stjärnhallen kl.19.00
23.11 Mariehamn, Alandica kl.19.00	6.12 Jakobstad, Schaumans. kl.15.00
24.11 Liljendal, Liljendalgården kl.19.00	7.12 Kronoby, Samlingshuset kl.14.00
25.11 Grankulla, Nya Paviljongen kl.19.00	7.12 Bennäs, Andersénsalen kl.19.00
26.11 Pargas, Teatern kl.19.00	8.12 Terjärv, Skolan kl.19.00
27.11 Kimito, Villa Lande kl.19.00	9.12 Nagu, Kyrkan kl.19.00
28.11 Vörå, Björns Matstudio kl.18.00	10.12 Sibbo, Topeliussalen kl.19.00
29.11 Vörå, Björns Matstudio kl.18.00	11.12 Ingå, Hembydsgården kl.19.00
30.11 Smedsby, Kulturhuset kl.19.00	12.12 Björneborg, Kyrkan kl.17.30
1.12 Närpes, Hendrikssonssalen kl.19.00	Se närmare dagspressen.

INKAST PATRICK WINGREN

1/0

I MYCKET är jag kapabel att göra exakt en sak åt gången, vilket varit mig till välsignelse lika mycket som det legat mig i fatet. I den kreativa processen ger det mig ett fokus som är både välkommet och nödvändigt – bara det enda finns just här och nu.

Högst sannolikt kan sådant härledas ur – och föras vidare genom – arvsmassa och miljö. Jag ser mig själv i min egen son, och jag har växt upp med en pappa som delar detta samtidigt svaga och starka med oss.

Pappa kom ofta in från ritbordet till middagen och stirrade med frånvarande blick framför sig tills mamma – med en röst fylld av lika delar skratt och medlidande – frågade var han befann sig. Samma frånvarande närvaro har jag återfunnit mig i de otaliga gånger när jag varit mitt uppe i sådant som krävt hela mig där och då, och som inte alldeles enkelt förstår nyttan av primära behov som mat och sömn.

Denna del av mig färgar också av sig på det som utgör min vardag. Det blir väldigt mycket antingen eller, av eller på. Jag är tvungen att uppbåda en enorm viljestyrka för att sätta mig ner med en hög räkning, eller för att fylla i en blankett som ska skickas in nästa dag.

Jag förhalar tills det är på vippen till för sent, men när jag väl skiftat fokus går det undan. Efteråt funderar jag ännu en gång på varför jag lade så mycket energi på att samla kraft i stället för att ta tag i själva uppgiften.

Då för jag ett utvecklings-samtal med mig själv, och bestämmer mig för att från och med nu inte låta ofrånkomliga uppgifter ligga och vänta i onödan, utan ta itu med dem genast. Distribuera dem jämnt över vardagens tidsaxel.

NÅGRA dagar senare, när jag hämtar posten och hittar nya räkningar eller annat som kräver uppmärksamhet från min sida, då är min återfunna insikt som bortblåst. Allt hamnar i en oöppnad hög på skrivbordet. Jag ser högen växa varje dag, bortkopplad där jag enligt förnuft och rationalitet borde vara åtminstone delvis närvarande. Nu fokuserar jag på något annat, bara på det.

Präktighetsbulletiner uppmanar oss att definiera våra dåliga sidor och jobba på dem. Människan är mera komplex än så. Svagheten behöver få vila i nåd, förlåtas, bli stark.

När jag med en blandning av beundran och avund betraktar mina vänner som håller flera bollar i luften samtidigt (jag känner uppriktigt sagt ingen som är så dålig på det som jag) så brukar jag trösta mig med att ta den enda boll jag kan se, kasta den så högt som möjligt, inte släppa den med blicken för en sekund, och inte vila förrän jag fångat den i mina händer. Och när jag gör det känns det riktigt. Det är mitt sätt att inte vara likgiltig utan leva helhjärtat.

Patrick Wingren är en samhällspolitiskt aktiv musiker från Jakobstad.

ÄKTENSKAP KYRKAN

Kyrkan ska stöda familjerna

Bibeln tillförlitlighet och betydelse har lyfts fram vid utfrågningen av kandidaterna i det stundande församlingsvalet. Vi som undertecknare av denna skrivelse anser att Den Heliga skrift bör utgöra fundamentet för kyrkans ställningstagande i äktenskaps- och familjefrågor. Bibeln har en öppen och fördomsfri syn på samlevnad mellan man och kvinna. Könndriften är ingenting fullt eller förkastligt utan en Guds gåva som ska mottagas med glädje och som är ett uttryck för ömsesidig hängivenhet i kärlek inom äktenskapets ram.

Bibeln framhåller äktenskapet mellan man och kvinna som ett liknelseförhållande mellan Kristus och församlingen. Äktenskapet mellan man och kvinna har för kyrkan och den kristna församlingen varit, och bör så fortsättningsvis vara, en gudomlig stiftelse.

Speciellt feministpartiet Fi i grannlandet Sverige, med bl.a. Gudrun Schyman i spetsen uttrycker avsky mot

kärnfamiljen och "patriarkatet" samtidigt som man anser skilsmässan som ett framsteg att försvara. Liberala teologer och förespråkare för en ny jämställd syn på varianter till äktenskapet skapar förvirring genom sina advokatmässiga uttalanden om humanism, kärlek och tolerans i sina försök att ändra på kyrkans syn på äktenskapet.

Homosexuella och lesbiska människor är naturligtvis likvärdiga med heterosexuella och har all rätt att som människor respekteras och värderas jämbördigt. Men att kyrkan skulle svika sin tro och lära gällande äktenskapet och familjesynen anser vi vara en omöjlighet ifall kyrkan vill bevara sin trovärdighet.

Vi lever i en förvirringens tid då så många, inte minst barn och unga, förlorat förfäste. Många föräldrar orkar inte ta sitt ansvar för sina barn. Samhället bör därför satsa på åtgärder och resurser som stöder familjerna,

inte tvärtom. Vi är inte betjänta av ett samhälle där individualismen och självförverkligandet ställs framför barnens bästa. Finlands folk är inte i första hand betjänt av allt flere alternativ till äktenskapet. Vad vi behöver är fäder och mödrar som inser sitt ansvar och som får förväntat stöd från ett samhälle som ser familjens betydelse i skapandet av trygghet och stabilitet.

Kyrkan har därför i dag ett stort ansvar att stå för sin tro och bekännelse och så vara ett stöd och en tillflyktsort för de många kämpande människorna i våra samhällen. Till slut ett citat från Jesu bergspredikan: "I ären världens ljus. Icke kan en stad döljas som ligger uppe på ett berg."

STIG BÄCKLUND, CARL-GUSTAF A AMINOFF, ANITA JOHANSSON
Förtroendevalda inom Borgå kyrkliga samfällighet och Kristet Samhällsansvar i Öst-Nyland

"Svagheten behöver få vila i nåd, förlåtas, bli stark."

LIDANDE KRISTENDOM

Vi måste inte prestera svar på allt

I KP 9.10 funderar Håkan Streng på frågan om lidandet i världen. Han säger bl.a. så här: "Gud vill tydligen att lidandet ska gå som en underton genom den synliga skapelsen."

Skribenten menar säkert väl, men jag tror att tankarna om den stora frågan om lidandet är alldeles för ytliga och otillfredsställande, för att en person med känslighet för lidandet i världen och hos enskilda människor ska kunna acceptera tankegångarna.

I olika tider har frågan om lidandet och det onda besvarats på olika sätt. Man har också från äldsta tider velat se en koppling mellan lidande och Guds straff. I Bibeln kan man finna stöd för vitt skilda tolkningar, men som vanlig lekman i dessa frågor har jag för mig att speciellt i Nya testamentet avvissas den direkta kopplingen

mellan synd och lidande. Lidandet finns bara plötsligt där och Gud förbarmar sig över det. Gud lider också själv.

Jag tror att man ska akta sig för att säga något som kan tolkas som att Gud "vill" lidandet.

Paul Tournier erkänner i sin bok "Lyssna till livet" problemen med lidandet i världen och i den enskilda människans liv, men ser sig inte tvungen att prestera ett logiskt förnuftigt svar. Han säger att lidandet är ett mysterium. Han berättar vidare att kristendomen är den enda religionen som har en gud som lider. Här är det kristna budskapet till varje sjuk människa, säger han. Gud lider av din sjukdom.

Jag tycker om Tourniers sätt att resonera. Vi behöver inte prestera en logiskt "förnuftig" lösning på frågan om lidandet. Men mysteriet kvarstår.

"Vi behöver inte prestera en logiskt förnuftig lösning på frågan om lidandet. Men mysteriet kvarstår."

Även i Gustaf Auléns bok "Kristen gudstro i förändringens värld" har jag hittat tankar om lidandet som jag tycker att är värda att uppmärksammas. Aulén beskriver tre "vrångbilder" av Gud. Dessa vrångbilder kallar han ödesguden, veder-gällningsguden och menlöshetsguden.

Att tro på "ödesguden" innebär enligt Aulén att inte bara det goda utan att också det onda ska härle-

MISSION UPPDRAG

Vårt missionsuppdrag

Göran Särs skrev en insändare angående texten "Finska Missionsällskapet i ett nötskal" i senaste nummer av tidningen Mission. I tidningen finns flera artiklar och texter som berättar om hur vi stöder våra samarbetspartner i deras förkunnelse, teologiska utbildning och diakoniarbete. Vi stöder spirande och växande församlingar och kyrkor. Evangeliet för med sig kärlek, tro och hopp. Budskapet om Jesus skapar förändring. Vi uttrycker det här på olika sätt, men missionsuppdraget, som Jesus gett åt oss alla, förblir oförändrat. Tack för att du håller fram missionsbefallningen och förkunnelsearbetet, kyrkans grunduppgift som vi fortsätter verka för.

OUTI LAUKKANEN
Chefredaktör för tidningen Mission, Finska Missionsällskapet

das från gud så som orsak. Därav följer att Gud blir amoralisk, en ödesgud, den nakna maktens gud. Gud blir en grym gud, en demonisk gud. Gudomligt/demoniskt flyter samman i en ström med grumligt vatten, skriver Aulén.

Jag tror själv att det är så att vi människor har behov att hitta förklaringar till de frågor vi har, men jag är ganska övertygad om att vi inte "måste" prestera begripliga svar på alla de besvärliga frågorna.

Jag har för mig att biskop emeritus John Vikström sagt följande: "Vi behöver inte ta allt som händer oss som om det vore skickat åt oss ur Guds hand. Däremot så får vi lägga allt som händer oss i Guds hand."

Så vill jag också tänka.

INGVAR FORSÉN
Purmo

OPINION INFORMATION

Skicka insändaren till:

Kyrkpressen/opinion
Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors
E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi
Fax: (09) 278 4138.

Insändare måste förse med skribentens namn samt för redaktionens bruk även adress och telefonnummer. Anonyma inlägg accepteras endast i undantagsfall.

Standardlängden för de kortare insändarna är 1 200 tecken. Redaktionen förbehåller sig rätten att förkorta insändarna. Insänd text returneras inte.

Radbytet är en längre insändartext med bildbyline som rymmer 2 000 tecken. Vill du skriva ett Radbyte bör du kontakta redaktionen på förhand.

ÖPPENHET KYRKA

"Mest av allt uppskattar jag vår kyrka för dess öppenhet och tolerans. Vi får tycka olika, vilket inte alls är någon självklarhet i andra länder."
Elli Flén i Östra Nyland

ISLAMSKA STATEN

Ondskan har segrat

"Isis ideologi grundar sig på wahhabismens allra våldsammaste form", skriver Osama Alaloulou i Meddelanden från Åbo Akademi.
"Grundantagandet är att ondskan segrat över

godheten i världen och som alla extremistrelser som påstår sig härstamma ur islam anser Isis att muslimerna förläts och korrumpats av väst."

"Om de inte stoppas kan samma sak ske även i andra länder, som i Libanon."

En skön start på det nya året, ljus rekreation och upplevelser i Almuñécar 18–25.1.2015 med Församlingsförbundet

Pris: 750 €, i priset ingår flyg, logi i 4-stjärnigt hotell i dubbelrum, riklig frukost och middagsbuffé. Mera info och anmälningar: verksamhetsledare Kalle Sällström, kontakt@forsamlingsforbundet.fi, 050-3562 475.

FÖRSAMLINGSFÖRBUNDET r.f.

En lätt och trygg dosdispensering av mediciner, hjälper i vardagen

ANJA
DOSDISPENSERING

– Bekväm service.

TRYGGHET +
INBESPARINGAR

En kund, som omfattas av dosdispenseringsservicen, får sina läkemedel förpackade i dospåsar för två veckors bruk per gång. Servicen omfattar också en kontroll av helhetsmedicineringen gjord av apoteket. Där utreder man ifall kunden eventuellt har onödiga mediciner eller dubbelmedicinering samt kontrollerar att de läkemedel som är i användning kan användas samtidigt.

I den maskinella dosdispenseringen betalar kunden endast för de läkemedel som expedieras till honom / henne – inte som vanligt för hela läkemedelsförpackningar. På detta sätt uppstår en inbesparing men också en minskning av läkemedelsavfall: det samlas inte hemma längre onödiga läkemedel. Fråga på ditt närapotek om dosdispensering eller logga in på www.pharmaservice.fi

Pharma Service
www.pharmaservice.fi

FRAMGÅNGSRIK BEHANDLING SEDAN ÅR 1993

24/7
MINNESOTA
HOITO

BEHANDLING, SOM BOTAR* ALKOHOLISM PÅ RIKTIGT

Alkoholism är en obotlig sjukdom men som går att behandla. *Av de patienter som gått igenom Minnesota-behandlingen har över 90 % fått ett behandlingsresultat mätt som kontinuerlig nykterhet.

EN OMFATTANDE UNDERSÖKNING

Samtidig återhämtning av alkoholisten och dens närmaste som frigörande inlärningsprocess i Minnesota-behandlingen. **Avhandlingsundersökning Oulun yliopisto, Oinas-Kukkonen Heikki.**

Utgiven 2013, e-bok [0355-323X] I undersökningen med 144 personer som genomgått Minnesota-vården har 134 (93,1 %) fortsatt nykterhet som behandlingsresultat.

Behandlingen går på finska.

MINNESOTA-HOITO OY
FRAMGÅNGSRIK BEHANDLING SEDAN ÅR 1993

Vasunmäentie 883, 62100 Lappo • Tfn 06 433 0600 • Dejour 0400 815 307
info@minnesota-hoito.fi • minnesota-hoito.fi • facebook.com/Minnesota-Hoito

Miljövänliga yrkessågsmodeller

med M-TRONIC styrsystem på både motor- och röjsågar

Stihl MS 241 motorsåg **649 €**

• 42,6 cm³ • 2,2 kW/3,0 hk • 4,7 kg

Magnesiumram, långa serviceintervall, utmärkt vibrationsdämpning och en otrolig acceleration gör detta till dina drömsågar!

STIHL

NYHET! M-TRONIC nu också på MS 261 CM

Stihl MS 261 CM

Erbj. **699 €**

• Volym 50 cm³
• Effekt 2,8 kW
• Vikt 5,2 kg

Populära Stihl MS 200 sågens efterföljare:

Stihl MS 201

Världens lättaste profssåg

• Volym 35,2 cm³
• Vikt 3,9 kg

Erbj. **599 €**

De populära yrkesröjsågarna

Stihl FS 260 CE

Erbj. **699 €**

Stihl FS 410 CEK

Erbj. **799 €**

Stihl FS 460 CEMK

Erbj. **899 €**

Stihl FS 490 CEMK

Erbj. **999 €**

Ultralätta motorsågar

Stihl MS 170 D

• Volym 30 cm³ • 4,2 kg

Erbj. **199 €**

Stihl MS 181

• Volym 32 cm³ • 4,3 kg

Erbj. **299 €**

SERVICE OCH RESERVDELAR TILL VALTRA TRAKTORER OCH SAMPO-ROSENLEW SKÖRDETRÖSKOR

SERVICE AV JOHN DEERE TRAKTORER OCH SKÖRDETRÖSKOR

Varför pruta på säkerheten eller kvaliteten

Nya modeller!

Arbeta säkert och användaryvänligt med STIHL ekvadrutrustning! Fråga efter paketpris.

Valtra/Shell smörjoljor

Varta-ackumulatörer

125 Ah **175 €**

170 Ah **215 €**

KOM IHÅG!

Försäljning av **STIGA** trädgårdsmaskiner. Gräsklippare m.m.

Kylarreparationer för alla fordon

Bilsläpvagn- och båttrailerförsäljning

Moto-svärd och kedjor

Försäljning av **JAPA** vedmaskiner

Cirkelv. 15,
65100 Vasa

MASKINSERVICE • KONEHUOLTO
MARANDER

tel. 318 2950
0500-364 688

www.marander.fi • email: marander@maskin.netikka.fi